

Maria Ławrynowicz-Szczepaniak

Laboratorium języka obcego

Autorski program rozwijający
kompetencje kluczowe uczniów gimnazjum

Wyższa Szkoła Pedagogiczna TWP w Warszawie
Wydział Nauk Humanistyczno-Społecznych w Olsztynie

www.wsptwp.eu

Akademia
Młodych
Noblistów

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Publikacja jest współfinansowana ze środków Unii Europejskiej
w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Maria Ławrynowicz-Szczepaniak

Laboratorium języka obcego

Autorski program rozwijający
kompetencje kluczowe uczniów gimnazjum

Olsztyn 2010

Program niniejszy adresowany jest do uczniów, którzy rozpoczynają III etap edukacyjny w gimnazjum.

Liczba godzin pozalekcyjnych, która zapewni realizację treści nauczania wynosi 210 godzin w cyklu nauczania trwającym 3 lata (2 godziny tygodniowo).

Nauka w grupach o średniej liczebności 15-20 osób. Pamiętać należy, że mniejsza ilość uczniów w grupie językowej umożliwi nauczycielowi indywidualne podejście do każdego z uczniów.

Odpowiednio wyposażona pracownia językowa – w tym przypadku laboratorium językowe, posiadające stanowiska komputerowe klasy PC, połączone stałym łączem z Internetem; magnetowidy i magnetofony. Posiadanie projektorów umożliwiających wyświetlanie obrazu (którego źródłem jest komputer), drukarek i odtwarzaczy DVD nie jest bezwzględnym wymogiem, jednakże sprzęt ten mogłoby uatrakcyjnić zajęcia językowe. Uczniowie będą mieli możliwość korzystać m.in. ze słowników multimedialnych. W pracowni powinno się także znaleźć miejsce na eksponowanie prac uczniów m.in. prac projektowych.

Wyposażenie pracowni w tablicę interaktywną jest opcjonalne. Stosowanie tablicy interaktywnej ma wpływ na skuteczność procesu nauczania: zwiększa się zaangażowanie uczniów, co stymuluje ich aktywność. Takie lekcje mogą być wspinałym urozmaicheniem dla uczniów.

Maria Ławrynowicz-Szczepaniak

SPIS TREŚCI

CELE KSZTAŁCENIA I WYCHOWANIA.....	6
METODY I TECHNIKI NAUCZANIA	7
Metoda warsztatowa	7
Metody aktywizujące.....	7
Technika projektów.....	8
Techniki multimedialne.....	8
Techniki dodatkowe.....	8
TREŚCI NAUCZANIA.....	9
Funkcje i sytuacje językowe.....	9
Mówienie.....	9
Słuchanie	10
Czytanie.....	11
Pisanie.....	11
Funkcje dodatkowe.....	12
Zakres tematyczny	12
TREŚCI NAUCZANIA.....	13
BLOK 1 (16 godzin).....	13
BLOK 2 (16 godzin)	14
BLOK 3 (12 godzin)	15
BLOK 4 (13 godzin)	17
BLOK 5 (13 godzin)	18
BLOK 6 (18 godzin).....	19
BLOK 7 (18 godzin)	20
BLOK 8 (16 godzin).....	21
BLOK 9 (18 godzin).....	22
BLOK 10 (18 godzin)	23
BLOK 11 (20 godzin).....	24
BLOK 12 (14 godzin).....	25
BLOK 13 (18 godzin).....	26
PRZYGOTOWANIE PROJEKTU	27
Projekt „Moje miasto” - wykonywany po drugim roku nauki.....	32
Projekt „Mapa krajoznawcza” - wykonywany po trzecim roku nauki	33
BIBLIOGRAFIA.....	38

CELE KSZTAŁCENIA I WYCHOWANIA

1. rozwijanie sprawności komunikacyjnych w sytuacjach codziennych;
2. rozumienie treści nauczania w przeciwieństwie do tylko pamięciowego ich opanowywania;
3. poszerzenie zakresu wiedzy językowej i rozwinięcie zainteresowań lingwistycznych wykraczające poza program nauczania języka obcego w gimnazjum;
4. rozumienie tekstu słuchanego i rozumienie tekstu czytanego na temat codziennych spraw;
5. tworzenie wypowiedzi pisemnych i ustnych na tematy określone w programie;
6. zainteresowanie kulturą krajów nauczanego języka i gotowość zaprezentowania obcokrajowcom elementów własnej kultury;
7. doskonalenie umiejętności rozwiązywania problemów i konfliktów;
8. kształcenie umiejętności planowania, organizowania i samooceny własnej pracy;
9. rozumienie swojego własnego procesu uczenia się;
10. stosowanie przez ucznia strategii komunikacyjnych (np. domyślanie się znaczenia wyrazów z kontekstu, rozumienie tekstu zawierającego nieznanne słowa i zwroty) i strategii kompensacyjnych (np. zastąpienie innym wyrazem, opis, środki niewerbalne) w przypadku, gdy nie zna on lub nie pamięta wyrazu;
11. poszukiwanie, porządkowanie i wykorzystywanie informacji z różnych źródeł w języku obcym (np. z encyklopedii, mediów, instrukcji obsługi);
12. wykształcenie „świadomości technologicznej”;
13. demonstracja i ćwiczenia praktyczne w zastosowaniu metod, sposobów i technik wykorzystywania Internetu jako źródła materiałów autentycznych używanych w nauczaniu języka obcego;
14. doskonalenie najważniejszych umiejętności potrzebnych przy korzystaniu z Internetu, tj. wyszukiwania, ewaluacji zasobów internetowych i przystosowywania ich do celów edukacyjnych;
15. współdziałanie w grupie, np. w pracach projektowych;
16. przygotowanie uczniów do udziału w olimpiadzie na poziomie regionalnym, finał olimpiady odbywać się ma na poziomie ponadregionalnym;
17. efektywne spędzenie wolnego czasu.

Aby osiągnąć wyznaczone cele edukacyjne, należy rozwijać w uczniach poczucie własnej wartości i wiary we własne możliwości językowe i uświadomić im ich mocne strony oraz wspierać ich wysiłki w pokonywaniu trudności.

METODY I TECHNIKI NAUCZANIA

Współczesne teorie kształcenia preferują takie czynności dydaktyczne nauczyciela, które ukierunkowane są na pomaganie uczniom w nauce twórczego myślenia i na takie działania, dzięki którym uczniowie stają się konstruktorem własnej wiedzy.

METODA WARSZTATOWA

Jest to metoda, zawierająca w sobie znane już formy nauczania. Istotą metody warsztatowej jest aktywizacja całej grupy w wyniku działań psychologicznych i organizacyjnych. Umożliwia kształtowanie w uczniach umiejętności, które pozwolą przejść od problemów niesprecyzowanych i intuicji do problemów jasnych i dokładnie określonych. Zadaniem nauczyciela jest wywoływać u uczniów zainteresowanie własnym myśleniem oraz zachęcać ich do odkrywania mechanizmów skutecznego myślenia. Pomagamy w ten sposób uczniom krok po kroku opanowywać i doskonalić umiejętność logicznego, samodzielnego rozumowania.

Podczas lekcji prowadzonej metodą warsztatową zaleca się, żeby uczniowie wraz z prowadzącym zajęcia siedzieli w kręgu, a nie tradycyjnie – każdy w swojej ławce. Pozwala to na wytworzenie atmosfery równości (nauczyciel staje się partnerem w dialogu, a nie kierownikiem), otwartości i zaufania. Przy takiej organizacji np. dyskusji uczestnicy warsztatów są nie tylko zbiorowością składającą się z jednostek – stają się zespołem, wspólnotą dociekającą.

METODY AKTYWIZUJĄCE

Do tradycyjnych zasad nauczania dodaje się dziś również aktywność. Pod aktywnością ucznia rozumiemy jego współdziałanie w zdobywaniu wiedzy, samodzielność przy rozwiązywaniu problemów, szybsze tempo pracy i własną inicjatywę. Z tego powodu największy nacisk kładziemy na metody aktywizujące pomagające rozwijać kompetencje kluczowe ucznia. W metodach aktywizujących dąży się do zaangażowania wszystkich zmysłów: wzroku, słuchu, smaku, dotyku, powonienia, a proces nauczania i proces wychowania traktowane są łącznie. Metody aktywizujące wspomagają pełny rozwój osobowy ucznia.

Burza mózgów

Metoda ta znana jest także pod nazwami „giełda pomysłów” lub „fabryka pomysłów”. Angażuje wszystkich uczniów, każdemu dając możliwość nieskrępowanej wypowiedzi. Jest to metoda, która polega na możliwości szybkiego zgromadzenia wielu hipotez rozwiązania postawionego przez nauczyciela problemu w krótkim czasie.

Debata (dyskusja)

Dzielenie klasy na grupy, np. zwolenników i przeciwników; do rozwiązania wybiera się problem, który można rozwiązać na różne sposoby. Każda z grup przedstawia swoje rozwiązanie pamiętając o korzyściach i problemach wynikających z zastosowanej metody.

Drama (symulacja, scenka, inscenizacja)

Jest to metoda aktywizująca mającą na celu zachęcenie uczniów do improwizacji i próby rozwiązania zadania poprzez odegranie roli jednego z uczestników konfliktu.

TECHNIKA PROJEKTÓW

Prezentowany program nauczania języka obcego przewiduje przygotowanie przez uczniów, co najmniej trzech projektów. Po pierwszym, po drugim i po trzecim roku nauczania uczniowie wykonują projekt, jako pracę zaliczeniową danej części kursu.

Uczeń lub grupa uczniów zdobywa wiadomości teoretyczne lub umiejętności praktyczne podczas wykonywania jakiegoś zadania pod opieką nauczyciela. Projekt obejmować będzie bardzo szeroki zakres zagadnień, czasem z kilku przedmiotów nauczania. Uczniowie muszą zaplanować swoją pracę, wyszukać potrzebne informacje, rozwiązać problem i zaprezentować wyniki. Projektem może być model, referat, wystawa, film, audycja.

Projekt pomaga uczniom rozwinąć się nie tylko pod względem językowym, a także kształci w nich umiejętności uniwersalne (rozwijanie własnych zainteresowań, nabywanie umiejętności samodzielnego uczenia się, kreatywnego myślenia oraz pracy w zespole). Oprócz tego sprzyja zaangażowaniu wszystkich uczniów – nie tylko tych najzdolniejszych, oraz rozumieniu zalet wspólnej pracy i podwyższeniu samooceny. Projekt klasowy integruje klasę, a prezentacja projektu pomaga uczniowi w pokonywaniu stresu i tymbi przed publicznymi wystąpieniami.

TECHNIKI MULTIMEDIALNE

Niezwykle ważne jest, by w celu zapoznania uczniów z kulturą i życiem codziennym kraju języka nauczanego stosować na lekcjach języka obcego jak najwięcej materiałów autentycznych: nagrań reportaży, filmów, słuchowisk radiowych, piosenek, podcastów, artykułów itp. Będzie to ważnym czynnikiem motywacyjnym. Bogatym źródłem materiałów autentycznych jest Internet, do korzystania z którego zachęcamy. Materiały autentyczne powinny być oczywiście dostosowywane do potrzeb, wieku, zainteresowań i poziomu zaawansowania uczniów.

Wykorzystanie programów komputerowych do nauki języka, słowników bądź innych programów w języku obcym, np. encyklopedii, programów edukacyjnych (w tym przyrodniczych, historycznych i społecznych), a także gier przygodowych, sportowych, strategicznych, znacznie stymuluje motywację wewnętrzną uczniów.

Używanie nagrań wideo/DVD jest doskonałym urozmaiceniem na lekcjach. Obraz połączony z dźwiękiem poszerza możliwości przyswajania języka, a także umożliwia prezentowanie materiałów kulturowych.

TECHNIKI DODATKOWE

Proponujemy także formy aktywności na życzenie:

- dodatkowe ćwiczenia gramatyczne (z używaniem metody gramatyczno-tłumaczeniowej i jej unowocześnionej odmiany – metody kognitywnej; można również stosować „discovery techniques” w odkrywaniu reguł gramatycznych);
- korzystanie ze słowników dwujęzycznych;
- konsultacje on-line;
- gry i zabawy językowe, również przez Internet;
- do urozmaicenia nauczania gramatyki można użyć tak zwanych *Activity sheets*. Są to kolorowe kartki z zadaniami, tekstami, piosenkami, rysunkami, ćwiczeniami, wcześniej przygotowane przez nauczyciela. Mogą być takie same dla wszystkich uczniów albo różne. Uczniowie wykonują zadania na kartkach i indywidualnie nadają kartkom taki wygląd, jaki sobie upodobaą – kolorują je, coś dorysowują, wymyślają krzyżówki itp. Nauczyciel sprawdza poprawność wykonanych zadań gramatycznych, następnie uczniowie zbierają swoje kartki do teczki. Dzięki takiej technice nudna dla wielu gramatyka staje się atrakcyjniejsza.

TRZEŚCI NAUCZANIA

FUNKCJE I SYTUACJE JĘZYKOWE

Podstawą nauczania języków obcych jest przede wszystkim rozwijanie czterech sprawności językowych – słuchania ze zrozumieniem, mówienia, czytania ze zrozumieniem i pisania.

MÓWIENIE

Dialog

Rozwój mowy dialogowej na tym etapie przewiduje opanowanie przez uczniów umiejętności *prowadzenia dialogów* różnych typów. Podzieliłiśmy je na 4 rodzaje:

- dialogi o charakterze etykiety (w takich dialogach zwracanie się do rozmówców, ich hierarchizacja, sposoby autoprezentacji itd. wskazywane są jako te, które szczególnie silnie odzwierciedlają wzorce kulturowe; chodzi tu przede wszystkim o formy grzecznościowe),
- dialog - wypytywanie,
- dialog - zachęcenie do działania,
- dialog - wymiana poglądów.

Do prowadzenia dialogu o charakterze etykiety uczeń powinien umieć:

- rozpocząć, podtrzymać i zakończyć rozmowę;
- złożyć życzenia i zareagować na życzenia, pogratulować, wyrazić wdzięczność;
- uprzejmie poprosić o powtórzenie bądź wyjaśnienie (sprecyzowanie) tego, co powiedział rozmówca (w przypadku, gdy nie zrozumieliśmy bądź nie usłyszeliśmy dobrze swojego rozmówcy); wyrazić zgodę, odmówić;
- nawiązywać kontakty towarzyskie (np. przedstawić siebie i inne osoby, przywitać się i pożegnać, udzielić podstawowych informacji na swój temat i zapytać o dane rozmówcy i innych osób);
- uzyskać i przekazać informacje i wyjaśnienia;
- poprowadzić proste negocjacje w typowych sytuacjach życia codziennego (np. wymiana zakupionego towaru);
- zaproponować, przyjąć i odrzucić propozycje i sugestie.

Do prowadzenia dialogu-wypytywania uczeń powinien umieć:

- zwracać się o informację i przekazywać ją (Kto? Co? Jak? Gdzie? Dokąd? Kiedy? Z kim? Dlaczego? itd.) przechodząc z pozycji pytającego na pozycję odpowiadającego;
- zadawać pytania w określonym celu, prowadzić wywiad.

Do prowadzenia dialogu zachęcającego do działania uczeń powinien umieć:

- zwrócić się z prośbą i wyrazić gotowość do wykonania prośby / odmówić;
- dać radę i przyjąć radę / nie przyjąć;
- zachęcić do działania / współdziałania i zgodzić się / nie zgodzić się wziąć w nim udział;
- złożyć propozycję i wyrazić zgodę przyjąć ją / odmówić i wyjaśnić przyczynę.

Do prowadzenia dialogu - wymiany poglądów uczeń powinien umieć:

- wyrazić pogląd i zgodzić się / nie zgodzić się z nim;
- wypowiedzieć aprobatę / dezaprobatę;
- wyrazić wątpliwości;
- wyrazić emocjonalną ocenę omawianych wydarzeń (radość / smutek, chęć / niechęć);
- wyrazić emocjonalne wsparcie partnera, w tym za pomocą komplementów;
- poprosić o radę i udzielić rady;
- wyrazić swoje emocje (np. radość, niezadowolenie, zdziwienie);
- wyrazić skargę, przeprosić, przyjąć przeprosiny.

Biorąc udział w tych rodzajach dialogu i ich kombinacjach uczniowie rozwiązują rozmaite zadania komunikacyjne, mające na celu rozwój i udoskonalenie kultury mowy i odpowiednich umiejętności językowych.

Monolog

Rozwój mowy monologicznej na tym etapie przewiduje opanowanie przez uczniów następujących umiejętności:

- krótko wypowiadać się o faktach i wydarzeniach używając opisu, opowiadania, charakterystyki, a także emocjonalnych i oceniających opinii;
- przekazywać treść, główną myśl przeczytanego tekstu;
- wyrażać i argumentować swój stosunek do przeczytanego / usłyszanego tekstu;
- przedstawiać fakty z przeszłości i teraźniejszości;
- relacjonować wydarzenia z przeszłości;
- przedstawiać opinie innych osób;
- opisywać doświadczenia swoje i innych osób;
- stosować formalny lub nieformalny styl wypowiedzi w zależności od sytuacji;
- wyrazić swoje opinie, intencje, preferencje i życzenia.

SŁUCHANIE

Opanowanie umiejętności rozumienia ze słuchu obcojęzycznego tekstu przewiduje rozumienie tekstów z różną głębokością i dokładnością przenikania w ich treść (ze zrozumieniem głównej myśli, z wybiórczym zrozumieniem i pełnym zrozumieniem) w zależności od komunikatywnego zadania i rodzaju tekstu.

Przy tym przewidujemy opanowanie przez uczniów następujących umiejętności:

- prognozować treść usłyszanego tekstu na podstawie jego początku i wyłanianie głównej myśli;
- wybierać główne fakty opuszczając drugorzędne;
- ignorować nieznyany materiał językowy nieistotny do zrozumienia całości;
- wybiórczo rozumieć ważne informacje w tekstach o charakterze pragmatycznym opierając się o domyślanie się znaczenia wyrazów z kontekstu (w takim przypadku uczeń stosuje strategie komunikacyjne oraz strategie kompensacyjne – np. parafraza, definicja);
- reagować na polecenia;
- określać intencję nadawcy/autora tekstu;
- określać kontekst wypowiedzi (np. czas, miejsce, sytuację, uczestników);
- rozróżniać formalny i nieformalny styl wypowiedzi.

CZYTANIE

Uczniowie uczą się czytania i rozumienia autentycznych tekstów z różną głębokością i dokładnością przenikania w ich treść (w zależności od rodzaju tekstu): ze zrozumieniem głównej treści (czytanie zapoznawcze), z pełnym zrozumieniem treści (scanning), z wybiórczym zrozumieniem potrzebnej lub interesującej informacji (skimming).

Treść tekstów powinna odpowiadać wiekowi i zainteresowaniom gimnazjalistów, mieć wartość edukacyjną i wychowawczą, wpływać na sferę emocjonalną uczniów.

Niezależnie od rodzaju czytania niezbędny jest słownik dwujęzyczny.

Czytanie ze zrozumieniem głównej treści tekstu powinno odbywać się na autentycznych materiałach, odzwierciedlających cechy charakterystyczne kultury i życia codziennego krajów nauczanego języka.

Uczeń powinien nauczyć się:

- określać temat, treść tekstu na podstawie tytułu;
- określać główną myśl;
- wybierać główne fakty z tekstu opuszczając drugorzędne;
- ustalać logiczną kolejność głównych faktów / wydarzeń w tekście.

Czytanie z pełnym zrozumieniem treści tekstu powinno odbywać się na różnego rodzaju autentycznych tekstach adaptowanych do poziomu gimnazjalistów.

W tym zakresie dążymy do kształtowania następujących umiejętności:

- pełnie i dokładnie rozumieć treść tekstu na podstawie jego „przeróbki informacyjnej” (zgadywania znaczenia, słowotwórczej i gramatycznej analizy, wybiórczego tłumaczenia, użycia komentarza krajoznawczego);
- ocenić otrzymaną informację, wyrazić swoje zdanie;
- komentować albo wyjaśniać niektóre fakty opisane w tekście.

Czytanie z wybiórczym zrozumieniem potrzebnej lub interesującej informacji przewiduje umiejętność przejrzenia autentycznego tekstu (artykułu lub kilku artykułów z gazety, czasopisma, ze strony internetowej) i wyboru odpowiedniej informacji.

PISANIE

Rozwijamy w uczniach następujące umiejętności:

- robienie wyciągów z tekstu;
- wypełnianie formularzy (ze wskazaniem imienia, nazwiska, płci, wieku, obywatelstwa, adresu);
- pisanie listu prywatnego według wzoru / bez wzoru (wypytywanie adresata o jego sprawy prywatne i zawodowe, pisanie tego samego o sobie, wyrażanie wdzięczności, prośby, skargi) używając materiału jednego lub kilku tematów, przyswojonych podczas mówienia albo czytania;
- pisanie notatki, ogłoszenia, zaproszenia, pocztówki, e-maila, opisu;
- składanie życzeń i gratulacji;
- opisywanie ludzi, przedmiotów, miejsc, zjawisk i czynności;
- opisywanie wydarzeń życia codziennego;
- przedstawianie faktów z przeszłości i teraźniejszości;
- relacjonowanie wydarzeń z przeszłości;

- wyrażanie i uzasadnianie swoich poglądów, uczuć;
- przedstawianie opinii innych osób;
- opisywanie intencji, marzeń i planów na przyszłość;
- opisywanie doświadczeń swoich i innych osób;
- stosowanie formalnego lub nieformalnego stylu wypowiedzi w zależności od sytuacji.

FUNKCJE DODATKOWE.

Nie należy zapominać o nauczaniu umiejętności wychodzenia z trudnych sytuacji przy deficycie środków językowych, mianowicie:

- rozwijanie sposobności używania ponownego zapytania podczas mówienia;
- peryfrazę;
- środki synonimiczne;
- mimikę;
- gesty.

Z kolei podczas czytania i słuchania:

- domyślanie się;
- tematyczne prognozowanie treści;
- opuszczanie / ignorowanie informacji nie wpływającej na zrozumienie głównej myśli tekstu.

ZAKRES TEMATYCZNY

Rozszerzamy i pogłębiaamy podstawowy zakres tematyczny. Treści tematyczne z podstawy programowej mogą być rozbudowane i uzupełnione o następujące zagadnienia.

Proponujemy zacząć od tematyki, która jest bliska uczniowi. Podejmując temat „człowiek” albo „życie rodzinne i towarzyskie” jako pierwsze, pomagamy uczniom odświeżyć i poszerzyć wiedzę zdobytą w szkole podstawowej. Nie oznacza to jednak, że ściśle przestrzegamy podanej kolejności. Tematy typu „człowiek”, „dom”, „życie rodzinne i towarzyskie”, „szkoła”, „sport” przeplatają się ze sobą, ten sam temat może być elementem kilku bloków tematycznych, i to od nauczyciela (jak również od wybranego podręcznika) zależy w jaki sposób najlepiej je połączyć i przedstawić uczniom. Ważną rolę odgrywa też wiek uczniów, ich rozwój emocjonalny, potrzeby i zainteresowania. Z czasem wprowadzamy bardziej abstrakcyjne zagadnienia typu „nauka i technika” czy „życie społeczne”, ponieważ w klasach II i III uczniowie są już starsi, a zatem lepiej przygotowani do abstrakcyjnego myślenia.

Proponuję podzielić materiał na bloki tematyczne, w których tematy z nowej podstawy programowej mogą się powtarzać (np. tematy *dom, człowiek, życie rodzinne i towarzyskie*), natomiast w każdym kolejnym bloku wprowadza się nowe słownictwo, treści gramatyczne; uczniowie opanowują nowe funkcje językowe. Po każdym takim bloku należy zrobić podsumowanie.

Wdrażanie każdego z zagadnień wiąże się z konkretnymi na danym etapie celami, które zostały podzielone na cele szczegółowe oraz wychowawcze.

TRĘŚCI NAUCZANIA

1 ROK NAUKI JĘZYKA

BLOK 1 (16 GODZIN)

Tematy: *człowiek, życie rodzinne i towarzyskie, elementy wiedzy o krajach nauczanego języka.*

Podtematy: dane personalne, opis typowego dnia, sposoby spędzania wolnego czasu, przeprowadzanie wywiadu; zachowanie nastolatków i relacje między nastolatkami i ich rodzicami, związki między nastolatkami, przyjaźń między nastolatkami, łamanie zasad; e-mail do przyjaciela lub członka rodziny w stylu nieformalnym, czatowanie; uroczystości rodzinne, okazje.

Cele szczegółowe: uzmysłowanie i utrwalenie nowej wiedzy i sposobów działania z zakresu tematów *człowiek, życie rodzinne i towarzyskie, elementy wiedzy o krajach nauczanego języka*, poszerzenie widoków uczniów drogą zapoznania ich z nowymi informacjami; rozwijanie kreatywnego i logicznego myślenia, pamięci, bystrości, zapoznanie się z wypowiedziami rówieśników z innych krajów o problemach młodzieży.

Cele wychowawcze: rozwijanie uprzejmości, kultury zachowania, rozwijanie zainteresowania poznawczego uczniów kulturą kraju nauczanego języka, szacunku do przedmiotu i do kraju nauczanego języka; wychowanie osobowości ucznia na podstawie ogólnoludzkich wartości, kształtowanie u uczniów inicjatywności i samodzielności, tolerancyjności i szacunku do innych narodowości i kultur, zdolności do pomyślnej samorealizacji.

Słownictwo: członkowie rodziny, nazwy państw i narodowości, miejsca pracy, codzienne czynności. Wyrażenia typu *brać kąpiel / przysnąć, jeść śniadanie* itd., *odpocząć*. Godziny i zegary. Czynności czasu wolnego, sposoby spędzania czasu wolnego. Typowe wyrażenia: *Miło mi. Jak się masz? Miło ci poznać. Muszę iść. To jest.... U mnie w porządku*. Mówienie o sobie (dane osobowe). Prośby. Opisywanie czynności zwyczajowych i częstotliwości ich wykonywania. Podawanie czasu. Wyrażanie prośb, zgadzanie się na prośbę lub nie, reagowanie na zgodę, brak zgody.

Gramatyka: Czasz teraźniejsze. Przysłowki częstotliwości (*zawsze, zwykle, często, czasami, nigdy*) i inne wyrażenia opisujące częstotliwość (np. *codziennie, dwa razy dziennie / w tygodniu / w miesiącu*) Słowa łączące: *i, ale, albo, ponieważ, więc*

TECHNIKI NAUCZANIA

Czytanie: odpowiadanie na pytania do tekstu i udzielanie odpowiedzi typu prawda-fałsz w celu wyszukiwania szczegółowej informacji, robienie notatek w celu podsumowania treści tekstu, dobieranie osoby do czynności.

Słuchanie ze zrozumieniem: nauczyciel przygotowuje uczniów do słuchania wprowadzając temat, pokazując ilustracje, pisząc kluczowe słowa i wyrazy, przedstawiając krótki tekst; uczniowie udzielają odpowiedzi typu prawda-fałsz, odpowiadają na pytania i uzupełniają luki w zdaniach w celu znalezienia konkretnych informacji, podpisują osoby na zdjęciu rodzinnym.

Pisanie: sporządzanie planu wypowiedzi pisemnej (do opisywania czynności i wydarzeń dnia codziennego i dnia koleżanki/kolegi), praca z tekstem: uzupełnianie luk i poprawianie błędów, przedstawianie faktów z teraźniejszości (fakty nt. sposobów spędzania wolnego czasu przez nastolatki w Polsce), pisanie notatek, zaproszeń, życzeń.

Mówienie: podawanie danych personalnych poprzez utworzenie dialogu, opisywanie zdjęcia rodziny i czynności dnia codziennego, wyciąganie wniosków z ilustracji, odpowiadanie na pytania kolegi na temat czynności dnia codziennego, opisywanie ulubionych czynności

Przewidywane osiągnięcia w zakresie reagowania: uzyskiwanie i udzielanie prostych informacji (rozmowa na temat danych osobowych, pochodzenia, miejsca zamieszkania itp.), ulubione sposoby spędzania wolnego czasu), wyrażanie prośb, pozytywne lub negatywne reagowanie na prośbę, reagowanie na zgodę lub brak zgody.

Zadania kreatywne, które pomogą w osiągnięciu celów i urozmaicą proces nauczania (dalej w tekście **zadania kreatywne**):

- Przygotować i przeprowadzić krótką ankietę w postaci wywiadu do badań marketingowych pod tytułem „Młodzież naszego miasta”. (Ankieta powinna zawierać pytania dotyczące danych osobowych i sposobów spędzania wolnego czasu przez nastolatki).
- Przynieść na zajęcia zdjęcia swojej rodziny i przedstawić klasie członków rodziny. (Alternatywnie: można też przynieść dowolne zdjęcia albo obrazki wycięte z gazet i czasopism i przedstawiające np. znakomitości; opowiedzieć o nich jak o członkach swojej rodziny; będzie to zabawne i ciekawe).
- Narysować czynności swojego dnia codziennego w postaci komiksu z opisami.
- Przygotować inscenizację pt. „Rodzina idealna”: dziennikarze przeprowadzają wywiad dla telewizji z kilkoma rodzinami na temat ich wizji idealnej rodziny, potem przygotowują pisemny raport.
- Dyskusja w grupach: „Nastolatki: czy te lata przynoszą szczęście?”
- Napisać maila do kolegi na temat problemów z rodzicami (około 200 słów).
- Opracować szkic zaproszenia urodzinowego.
- Napisać kartkę z życzeniami z okazji urodzin / imienin / Bożego Narodzenia / Dnia Dziękczynienia. (Kartka oprócz życzeń powinna zawierać również adres odbiorcy).

BLOK 2 (16 GODZIN)

Tematy: *praca, żywienie, zakupy i usługi*

Podtematy: zawody, nietypowe zawody, miejsca pracy; obowiązki i zasady, nakazy, zakazy, pozwolenia, umiejętności, wybór zawodu, problem bezrobocia; na zakupach, żywność i napoje, niezwykłe potrawy, fast food, przygotowywanie posiłków, przybory kuchenne; sposoby dokonywania płatności, materiały i surowce, z których wykonane są przedmioty, składanie reklamacji, list z reklamacją, słowa w stylu formalnym, produkty markowe.

Cele szczegółowe: uzmysłowanie i utrwalenie nowej wiedzy z zakresu tematów *praca, żywienie, zakupy i usługi*, aktywizacja leksyki, nauczanie wydobycia informacji z niewerbalnych źródeł; kształtowanie nawyku czytania z wyszukiwaniem potrzebnej informacji; nauczanie prognozowania treści tekstu na podstawie jego tytułu i ilustracji, kształtowanie nawyków prowadzenia dialogu, rozwijanie umiejętności opisywania osób i czynności pisemnie.

Cele wychowawcze: rozwijanie uprzejmości i kultury zachowania, rozwijanie maksymalnej wydajności pracy.

Słownictwo: zawody, pieniądze, proste przedmioty, żywność i napoje, podawanie i rozumienie cen. Wyrażenia używane podczas robienia zakupów.

Gramatyka: zdania w czasie teraźniejszym, przymiotniki i zaimki dzierżawcze, rzeczowniki policzalne i niepoliczalne.

TECHNIKI NAUCZANIA

Czytanie: odpowiadanie na pytania do tekstu, udzielanie odpowiedzi typu prawda/fałsz, dobieranie obrazków do godzin w celu wyszukiwania szczegółowej informacji, uzupełnianie brakujących informacji.

Słuchanie ze zrozumieniem: odpowiadanie na pytania, uzupełnianie luk w zdaniach, zapisywanie ze słuchu listy zakupów w celu wyszukiwania szczegółowej informacji, porządkowanie informacji wg. podanej kolejności, zaznaczanie określonego słowa albo wyrazu w ćwiczeniu.

Pisanie: sporządzanie notatek (np. listy zakupów, składników do przygotowania potrawy), uzupełnianie dialogów podanymi albo brakującymi wyrazami, porządkowanie wyrazów w oparciu o schemat, opisywanie osób i czynności (opis czynności w codziennej i niezwykłej pracy), wymienianie czynności związanych z robieniem zakupów.

Mówienie: odpowiadanie na pytania, opisywanie ilustracji, wyszukiwanie i komentowanie różnic pomiędzy obrazkami, opisywanie przedmiotów (zawartość koszyka z zakupami).

Przewidywane osiągnięcia w zakresie reagowania: używanie zwrotów grzecznościowych, negocjowanie w prostych sytuacjach (inscenizacja robienia zakupów w sklepie).

ZADANIA KREATYWNE:

- Przygotować w grupach krzyżówkę pt. „Zawody”. (Alternatywnie: nauczyciel sam przynosi krzyżówkę dla uczniów do rozwiązywania podczas zajęć) (ok. 20 haseł)
- Wykonać małą książeczkę z ilustracjami pt. „Zawody i miejsca pracy”.
- Wykonać małą książeczkę z ilustracjami pt. „Owoce, warzywa” (albo inne produkty)
- Pracując ze słownikiem, sporządzić listę zakupów do przygotowania egzotycznej potrawy.
- Przygotować inscenizację „Na zakupach”.
- Zapisać przepis ulubionej potrawy i przedstawić przed całą klasą.
- Napisać list z reklamacją.

BLOK 3 (12 GODZIN)

Tematy: *sport, elementy tematów człowiek, życie rodzinne i towarzyskie*

Podtematy: dyscypliny sportowe, sprzęt sportowy, miejsca, gdzie uprawiamy sporty, imprezy sportowe, sport wyczynowy, igrzyska olimpijskie, sport w moim życiu, reagowanie na dobre i złe wiadomości, prośba o radę, udzielanie rad, wiadomości z życia prywatnego.

Cele szczegółowe: uzmysłowienie i utrwalenie nowej wiedzy z zakresu tematów *sport, człowiek, życie rodzinne i towarzyskie*, aktywizacja leksyki, równoległe kształtowanie umiejętności słuchania i umiejętności budowania wypowiedzi poprawnej gramatycznie, rozwijanie umiejętności porównywania.

Cele wychowawcze: przekonanie uczniów o zaletach uprawiania sportu i zdrowego trybu życia, włączanie uczniów do życia sportowego.

Słownictwo: części ciała, trudne sytuacje i problemy, wydawanie instrukcji, nakazów i zakazów, wyrażanie planów, intencji i przewidywań na przyszłość, wyrażanie sugestii i reagowanie na sugestie.

Gramatyka: Tryb rozkazujący: nakazy i zakazy, konstrukcje wyrażające plany na przyszłość, intencje, przewidywania. Czasowniki *kochać, lubić, nienawidzić, woleć, mieć coś przeciwko / nie mieć nic przeciwko*

TECHNIKI NAUCZANIA

Czytanie: odpowiadanie na pytania do tekstu, udzielanie odpowiedzi typu prawda/fałsz, poprawianie błędów w zdaniach w celu wyszukiwania szczegółowej informacji, uzupełnianie brakujących informacji, układanie poszczególnych fragmentów tekstu w poprawnej kolejności.

Słuchanie ze zrozumieniem: określanie kontekstu sytuacyjnego (dobieranie opisów ćwiczeń do ilustracji), odpowiadanie na pytania, uzupełnianie luk w zdaniach, zaznaczanie określonego słowa albo wyrazu w ćwiczeniu.

Pisanie: opis samego siebie, porządkowanie wyrazów wg. zasad logicznych, uzupełnianie dialogów podanymi albo brakującymi wyrazami, podstawowe opisywanie osób i czynności (opis sportowca i dyscypliny sportowej, którą uprawia).

Mówienie: wymienianie wydarzeń dnia codziennego, wyrażanie swojego zdania (np. na temat zasad w domu ucznia, wyrażanie poglądów na ich temat), wyrażanie planów i przewidywań na przyszłość, odpowiadanie na pytania dotyczące życia prywatnego, opisywanie ilustracji o tematyce sportowej.

Przewidywane osiągnięcia w zakresie reagowania: sugerowanie i reagowanie na sugestie, używanie kolejnych zwrotów grzecznościowych, umiejętność dawania rad i proszenia o radę.

ZADANIA KREATYWNE:

- Inscenizacja: przeprowadzić wywiad ze sportowcem (wykonywane w parach).
- Zrobić człowieczka (np. z kartonu albo z materiału – w zależności od życzenia i zdolności manualnych ucznia) i opisać go w celu utrwalenia słownictwa z zakresu „części ciała”.
- Przygotować w grupach krzyżówkę pt. „Sport”. (Alternatywnie: nauczyciel sam przynosi krzyżówkę dla uczniów do rozwiązywania podczas zajęć) (ok. 20 haseł).
- Dyskusja w grupach: „Wady i zalety zawodowego uprawiania sportu”.
- Napisać ilustrowane wypracowanie pt. „Mój ulubiony sportowiec” (*To zadanie powinno być wykonywane w bardziej zaawansowanej grupie uczniów, gdyż obejmuje obszerny zakres leksykalny i gramatyczny*).

BLOK 4 (13 GODZIN)

Tematy: *dom, podróżowanie i turystyka, elementy wiedzy o krajach nauczanego języka*

Podtematy: słynne budowle i twory natury, wymiary, typy domów i mieszkań, sprzęt domowy, meble, osiedla mieszkaniowe, plac zabaw, miejsca na świecie, zwiedzanie, opisywanie podróży.

Cele szczegółowe: uzmysłowanie i utrwalenie nowej wiedzy z zakresu tematów *dom, podróżowanie i turystyka, elementy wiedzy o krajach nauczanego języka*, aktywizacja leksyki, doskonalenie nawyków opisywania obiektów, dalsze rozwijanie umiejętności prowadzenia dialogu.

Cele wychowawcze: kształtowanie krytycznego stosunku do otoczenia, rozwijanie świadomości ekologicznej, rozwijanie u uczniów zainteresowania podróżowaniem

Słownictwo: dom, meble, często spotykane rzeczowniki niepoliczalne, duże liczby, opis słynnych budowli, opis obiektu/budynku, porównywanie budynków, pytanie o pozwolenie, udzielanie pozwolenia lub jego odmowa; wyrażenia typu: *Odpuśćmy! Nie mam pojęcia. Naprawdę? To brzmi interesująco!* Opisywanie wymiarów

Gramatyka: Stopień wyższy i najwyższy przymiotników, formy nieregularne przymiotników, rzeczowniki policzalne i niepoliczalne. Słowa łączące: *ale, jednak, aczkolwiek*

TECHNIKI NAUCZANIA

Czytanie: odpowiadanie na pytania ogólne w celu zrozumienia głównej myśli tekstu, udzielanie odpowiedzi typu prawda/fałsz, uzupełnianie tabeli w celu wyszukiwania szczegółowej informacji, dopasowywanie tytułów do części tekstu (np. typy domów), uzupełnianie brakujących informacji, udzielanie odpowiedzi na pytania wielokrotnego wyboru.

Słuchanie ze zrozumieniem: uzupełnianie luk w zdaniach, odpowiadanie na pytania w celu wyszukiwania informacji, sprawdzanie czy tekst zawiera określone informacje, odgadywanie brakujących informacji.

Pisanie: opisywanie miejsc (opis budowli i tworów natury, opis słynnego obiektu w Polsce i w kraju nauczanego języka), pisanie fragmentu tekstu (np. o podróżowaniu) w celu uzupełnienia jego treści, pisanie pocztówek i listów z podróży.

Mówienie: opisywanie miejsc, wyrażanie opinii (porównywanie domów / osiedli, wyrażanie opinii).

Przewidywane osiągnięcia w zakresie reagowania: pytanie o pozwolenie, udzielanie pozwolenia lub jego odmowa (sytuacje codziennego życia), uzyskiwanie i udzielanie prostych informacji (rozmowa na temat rozmiarów budowli i tworów natury).

ZADANIA KREATYWNE:

- Przygotować ilustrowany dwujęzyczny słownik pt. „Mój dom / moje mieszkanie i co się w nim znajduje”.
- Dyskusja w grupach: „Dom czy mieszkanie – co lepsze?”
- Dialog turysty z przewodnikiem po stolicy kraju nauczanego języka (które obiekty warto zwiedzić i gdzie się znajdują).
- Napisać opis swojego ulubionego miejsca z ilustracjami.

BLOK 5 (13 GODZIN)

Tematy: *szkoła, życie rodzinne i towarzyskie*, dalsze wprowadzenie nowego materiału z zakresu tematu dom.

Podtematy: plan zajęć, mój pokój, okazywanie troski i uspokajanie, opowiadanie o przeszłości – wspomnienia z dzieciństwa.

Cele szczegółowe: uzmysłowanie i utrwalenie nowej wiedzy z zakresu tematów *życie rodzinne i towarzyskie*, dalsze utrwalanie materiału leksykalnego związanego z *domem*, rozwijanie umiejętności opisywania rzeczy i pojęć ustnie i pisemnie, kształtowanie nawyków poprawności gramatycznej w mowie i piśmie.

Cele wychowawcze: dalsze rozwijanie uprzejmości, pogłębianie zasad etykiety towarzyskiej, pokreślenie wagi uczuciowości w kontaktach międzyludzkich, asertywność.

Słownictwo: nazwy przedmiotów szkolnych, daty, liczebniki porządkowe, miesiące, lata, odmiana liczebników, podawanie dat, przepraszenie i przyjmowanie przeprosin, czasowniki nieregularne. Wyrażenia typu: *Zwariowałeś! Super! Zaraz wracam. Jasne że nie!*

Gramatyka: Czas przeszły z czasownikami regularnymi i nieregularnymi

TECHNIKI NAUCZANIA

Czytanie: odpowiadanie na pytania, układanie obrazków w odpowiedniej kolejności w celu wyszukiwania szczegółowej informacji, określanie głównej myśli poszczególnych części tekstu, uzupełnianie brakujących informacji, udzielanie odpowiedzi na pytania wielokrotnego wyboru.

Słuchanie ze zrozumieniem: wyszukiwanie informacji (zapisywanie dat), uzupełnianie luk w zdaniach, odpowiadanie na usłyszane pytania (dotyczące dat i liczb).

Pisanie: relacjonowanie wydarzeń z przeszłości z użyciem form czasu przeszłego czasowników (opowiadanie), pisanie historii na podstawie podanych obrazków, opisywanie pomieszczenia (swojego pokoju).

Mówienie: przedstawianie faktów z przeszłości (opowiadanie o swoich czynnościach z przeszłości), wyrażanie opinii (np. wypowiedzi na temat spóźnienia się), relacjonowanie wydarzeń z przeszłości (wydarzenia z życia ucznia), opisywanie pomieszczenia (swojego pokoju).

Przewidywane osiągnięcia w zakresie reagowania: wyrażanie informacji zawartych w materiale wizualnym (opis pokoju w przeszłości), uzyskiwanie i udzielanie prostych informacji (rozmowa o wydarzeniach z przeszłości), przepraszenie, wyjaśnianie powodu np. spóźnienia się, przyjmowanie przeprosin.

ZADANIA KREATYWNE:

- Wykonać mini projekt pt. „Moje mieszkanie”: narysować schemat mieszkania z nazwami wszystkich pomieszczeń i mebli. Prezentacja mini projektu przed całą klasą (5-7 minut).
- W grupach: opisać ciekawe wydarzenie z dzieciństwa.
- Inscenizacja. Sytuacja: uczeń spóźnia się na lekcję, podaje powody spóźnienia się (mogą to być niewiarygodne powody) i przeprasza nauczyciela.
- Napisać plan lekcji na cały tydzień.

(Na zakończenie 1 roku nauki uczniowie przygotowują projekt „Drzewo rodzinne”)

BLOK 6 (18 GODZIN)

Tematy: *Świat przyrody, życie społeczne, kultura*

Podtematy: krajobraz i środowisko naturalne, sprzęt i wyposażenie potrzebne na biwaku, zjawiska przyrodnicze i pogodowe, klęski żywiołowe, zwierzęta wobec klęsk żywiołowych; rodzaje muzyki, instrumenty muzyczne, literatura, książki i filmy science-fiction, kupowanie biletów do kina, sensacje w mediach, ulubiony zespół / piosenkarz, ulubione programy telewizyjne, reality show; przestępstwa i przestępcy, dowody przestępstw, przestępczość wśród nieletnich, bokseri.

Cele szczegółowe: utrwalenie nowej wiedzy z zakresu tematów *świata przyrody, życia społecznego i kultury*, dalsze nauczanie wydobywania przez uczniów informacji z niewerbalnych źródeł, doskonalenie poprawnej konwersacji na zadany temat.

Cele wychowawcze: zwrócenie uwagi na wagę przestrzegania prawa, norm społecznych i zwyczajów we własnym i innych krajach, dalsze kształtowania tolerancji i szacunku wobec obcych.

Słownictwo: pogoda, zjawiska meteorologiczne; nieformalne wyrażenia typu: *Wykańczasz mnie! Zartowałem!* Opisywanie pogody, typy filmów, muzea.

Gramatyka: czasy przeszłe, zaimki miejsca i ruchu, zdania przydawkowe.

TECHNIKI NAUCZANIA

Czytanie: odpowiadanie na pytania w celu wyszukiwania szczegółowej informacji, określanie głównej myśli poszczególnych części tekstu, uzupełnianie brakujących informacji, udzielanie odpowiedzi na pytania wielokrotnego wyboru, poprawianie błędnych faktów (np. w tekście o zjawiskach pogodowych).

Słuchanie ze zrozumieniem: odpowiadanie na pytania, test wyboru w celu znalezienia szczegółowych informacji, uzupełnianie luk w zdaniach, selekcjonowanie informacji (typy filmów, rodzaje muzyki).

Pisanie: relacjonowanie wydarzeń z przeszłości (opis przestępstwa na podstawie obrazków), wyrażanie swojej opinii na temat przeczytanej książki, dokonywanie korekty pracy kolegi.

Mówienie: wyrażanie opinii i preferencji (wypowiadanie się na temat gatunków muzyki i filmów), podstawowy opis ulubionego aktora albo piosenkarza, relacja z miejsca przestępstwa.

Przewidywane osiągnięcia w zakresie reagowania: wyrażanie informacji zawartych w materiale wizualnym, uzyskiwanie i udzielanie prostych informacji (opis czynności, które wykonywał uczeń w przeszłości), negocjowanie w prostych sytuacjach, uzyskiwanie i udzielanie prostych informacji (kupowanie biletów na koncert, do kina).

ZADANIA KREATYWNE:

- Inscenizacja w parach: przeprowadzić wywiad z ulubionym aktorem / piosenkarzem.
- Przygotować w grupach krzyżówkę pt. „Zjawiska pogodowe” (około 20 haseł)
- Przygotować w grupach krzyżówkę pt. „Rodzaje muzyki i filmów” (około 12-15 haseł)
- Inscenizacja: Idziemy do kina (omawiamy rodzaj filmu, czas i miejsce pokazu filmu, kupujemy bilety)

- Dyskusja w grupach: „Przestępczość wśród nieletnich – co ją powoduje? Blokersi – co to za młodzież?” (*To zadanie powinno być wykonywane w bardziej zaawansowanej grupie uczniów, gdyż obejmuje obszerny zakres leksykalny i gramatyczny*).
- Przeprowadzić mini reality show, np. Big Brother.

BLOK 7 (18 GODZIN)

Tematy: inne elementy wiedzy o krajach nauczanego języka, poszerzenie tematu podróŜowania i turystyki

Podtematy: życie w mieście, życie na wsi, podróŜowanie i środki transportu, najgorsze wakacje, wakacje marzeń.

Cele szczegółowe: kształtowanie nawyku czytania z umiejętnością szybkiego wyszukiwania najważniejszych treści, rozwijanie kreatywności w przygotowywaniu krótkich wystąpień, utrwalenie umiejętności tworzenia związanych i krótkich pytań i odpowiedzi w sytuacjach związanych z podróŜowaniem, pracą i wypoczynkiem.

Cele wychowawcze: kształtowanie u uczniów inicjatywności i samodzielności, kształtowanie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach stresowych.

Słownictwo: miejsca w mieście, środki transportu, komunikacja miejska

Gramatyka: sposoby wyrażenia przyszłości

TECHNIKI NAUCZANIA

Czytanie: odpowiadanie na pytania w celu wyszukiwania szczegółowej informacji, określanie głównej myśli poszczególnych części tekstu oraz całego tekstu (np. w tekście o wakacjach w kraju nauczanego języka), udzielanie odpowiedzi na pytania wielokrotnego wyboru i poprawianie błędnych faktów (np. w tekście o środkach transportu).

Słuchanie ze zrozumieniem: odpowiadanie na pytania, test wyboru w celu znalezienia szczegółowych informacji, uzupełnianie luk w zdaniach, selekcjonowanie informacji (rodzaje transportu), sprawdzanie czy tekst zawiera podane informacje (np. tekst o wakacjach w kraju nauczanego języka), odgadywanie brakującej informacji.

Pisanie: opisywanie miejsc (opis miejsca zamieszkania), wyrażanie swojego zdania na temat przebytych wakacji, opisywanie najlepszych / najgorszych wakacji.

Mówienie: opisywanie miejsc (miejsca w miejscu zamieszkania ucznia, problemy w miejscu zamieszkania), tworzenie dialogów na temat wakacji, wyszukiwanie różnic pomiędzy obrazkami (np. przedstawiającymi sceny z wakacji).

Przewidywane osiągnięcia w zakresie reagowania: udzielanie i uzyskiwanie prostych informacji (rozmowa o sposobach podróŜowania), wyrażanie pozytywnych i negatywnych opinii na temat wakacji.

ZADANIA KREATYWNE:

- Wykonać małą książeczkę z ilustracjami albo krzyżówkę pt. „Transport” (około 20 haseł).
- Napisać ilustrowane wypracowanie na temat „Moje wakacje”.
- Dyskusja w grupach: „Który sposób podróŜowania wolę?”

- Inscenizacja w grupach: „*W biurze turystycznym*”. Sytuacja: rodzina przychodzi do biura w celu wykupienia wycieczki. Agent ma pomóc w wyborze miejsca, środka transportu i znaleźć dobre rozwiązanie finansowe.
- Przygotować wypowiedź na temat „*Mój wymarzony dom*”.

BLOK 8 (16 GODZIN)

Tematy: *żywnie, zakupy i usługi*, dalsze kluczowe elementy wiedzy o krajach nauczanego języka

Podtematy: restauracje i kawiarnie w kraju nauczanego języka, restauracje i kawiarnie w Polsce, zdrowa dieta, zwyczaje związane z witaniem się i posiłkami, przykłady różnic kulturowych.

Cele szczegółowe: dalsze rozwijanie umiejętności prowadzenia dialogu, praca nad aktywizacją leksyki

Cele wychowawcze: kształtowanie u uczniów zrozumienia odmienności i różnic kulturowych w krajach opanowywanego języka obcego, przekonanie o zaletach zdrowego żywienia i odpowiedniej diety.

Słownictwo: restauracje i kawiarnie, wyrazy grzecznościowe przy stole.

Gramatyka: słowa łączące: *co więcej, jednak, mimo to, stąd, pomimo*.

TECHNIKI NAUCZANIA

Czytanie: dobieranie miast do opisów (np. w tekście o restauracjach i kawiarniach w Polsce i w kraju nauczanego języka), odpowiadanie na pytania w celu wyszukiwania szczegółowej informacji, określanie głównej myśli poszczególnych części tekstu oraz całego tekstu (np. w tekście o zdrowej diecie), udzielanie odpowiedzi na pytania wielokrotnego wyboru i poprawianie błędnych faktów (np. w tekście zwyczajach żywieniowych w kraju nauczanego języka).

Słuchanie ze zrozumieniem: uzupełnianie tabeli, odpowiadanie na pytania w celu znalezienia szczegółowych informacji (na podstawie dialogu w restauracji – zamawianie jedzenia), dobieranie miast do opisów (np. w tekście o restauracjach i kawiarniach w Polsce i w kraju nauczanego języka), udzielanie odpowiedzi na pytania wielokrotnego wyboru, sprawdzanie czy tekst zawiera podane informacje (np. rozmowa w restauracji).

Pisanie: opis miejsc, przekazywanie faktów z teraźniejszości (opis restauracji w miejscu zamieszkania ucznia), tworzenie dialogów „Zamawianie posiłków w restauracji albo kawiarni”.

Mówienie: wypowiadanie się na temat jedzenia w restauracjach, układanie dialogów „klient – kelner”, opisywanie polskich tradycji kulinarnych.

Przewidywane osiągnięcia w zakresie reagowania: udzielanie i uzyskiwanie prostych informacji (rozmowa o sposobach podróżowania, o preferencjach kulinarnych), stosowanie form grzecznościowych (zamawianie posiłków w restauracji).

ZADANIA KREATYWNE:

- Ułożyć menu w polskiej restauracji / w restauracji kraju nauczanego języka.
- Wykonać mini projekt pt. „Zwyczaje żywieniowe w kraju nauczanego języka” (w postaci plakatu).
- Przygotować potrawy popularne w kraju nauczanego języka i urządzić lekcję-degustację z podaniem przepisu.

- Inscenizacja w parach albo w grupach. Sytuacja: w restauracji w kraju nauczanego języka składamy zamówienie kelnerowi.
- Opisać tradycyjne potrawy wigilijne w Polsce i w kraju nauczanego języka (z ilustracjami).

BLOK 9 (18 GODZIN)

Tematy: dalsze rozbudowanie tematów *człowiek, zakupy usługi, życie rodzinne i towarzyskie*

Podtematy: ubrania, kupowanie ubrań, style i wzory na ubraniach, wygląd zewnętrzny, moda wśród nastolatków w kraju nauczanego języka i w Polsce, Body Art - sztuka zdobienia ciała, materiały, z których wykonane są ubrania, moda w latach 20, 30 itp.; przyjaźń

Cele szczegółowe: wprowadzanie nowego i utrwalanie wcześniej przerabianego słownictwa z zakresu tematów *człowiek, życie rodzinne i towarzyskie*, podkreślenie znaczenia stosowania synonimów, dalsza aktywizacja opanowanej leksyki.

Cele wychowawcze: rozwijanie fantazji i zdolności do kształtowania własnej indywidualności, rozwój pomyślnej samorealizacji ucznia.

Słownictwo: nazwy ubrań, dodatki i ozdoby, wyrażenia typu: *Nie wygląda to zbyt dobrze. Nie jestem pewien, co do... Nie ma mowy! To bardziej do mnie pasuje.* Kupowanie ubrań: prośenie o radę, udzielanie sugestii, wyrażanie preferencji, pytanie o opinię, ocenianie; przymiotniki opisujące cechy charakteru, wygląd zewnętrzny

Gramatyka: Zaimki nieokreślone, zdania warunkowe – wstępne informacje, konstrukcje z czasownikami: *wyglądać, być podobnym do.* Przysłówki: *trochę, zbyt, dosyć* + przymiotnik

TECHNIKI NAUCZANIA

Czytanie: odpowiadanie na pytania, test typu prawda-fałsz w celu wyszukiwania szczegółowej informacji, określanie głównej myśli poszczególnych części tekstu (np. w tekście o dodatkach i wzorach na ubraniach), uzupełnianie brakujących informacji, udzielanie odpowiedzi na pytania wielokrotnego wyboru (np. w tekście opisującym charakter przyjaciela).

Słuchanie ze zrozumieniem: odpowiadanie na pytania, test typu prawda - fałsz w celu wyszukiwania szczegółowej informacji, uzupełnianie tabeli, sprawdzanie czy tekst zawiera podane informacje (np. tekst o przyjaźni).

Pisanie: opisywanie osób (opis najlepszego przyjaciela), opisywanie przedmiotów (ubrań i dodatków).

Mówienie: wyrażanie opinii, przedstawianie faktów z teraźniejszości (wypowiadanie się na temat charakterów ludzi), opisywanie osób (opis wyglądu zewnętrznego i charakteru).

Przewidywane osiągnięcia w zakresie reagowania: prośenie o radę, udzielanie sugestii, wyrażanie preferencji, pytanie o opinię, ocenianie (kupowanie ubrań), wyrażanie informacji zawartych w materiale wizualnym (opis wyglądu zewnętrznego).

ZADANIA KREATYWNE:

- Przygotować w grupach krzyżówkę pt. „Ubrania i dodatki” (około 20 haseł).
- Przynieść zdjęcia swojego przyjaciela i opisać jego wygląd zewnętrzny i cechy charakteru.

- W grupach: opisać wybrane znakomitości i wyjaśnić, dlaczego je podziwiamy (patrz Dodatek 3, rozdział 6.3.).
- Zorganizować pokaz mody z opisywaniem rodzajów ubrań, dodatków i materiałów, z których wykonane są ubrania.
- Inscenizacja: kupowanie ubrań w sklepie.

(Na zakończenie 2 roku nauki uczniowie przygotowują projekt „Moje miasto”)

3 ROK NAUKI JĘZYKA

BLOK 10 (18 GODZIN)

Tematy: *człowiek, podróżowanie i turystyka, kultura*

Podtematy: doświadczenia życiowe, wyrażanie emocji, zajęcia wakacyjne, biografia ulubionego piosenkarza / aktora.

Cele szczegółowe: dalsze doskonalenie wydobywania informacji z niewerbalnych źródeł, rozwijanie podzielności uwagi przy prowadzeniu dialogu z wieloma osobami równocześnie.

Cele wychowawcze: dalszy rozwój zainteresowań wiedzą o kulturze krajów nauczanego języka, doskonalenie szybkości i wydajności pracy uczniów, nauczanie przestrzegania norm zachowania w miejscach publicznych.

Słownictwo: czynności wakacyjne, opisywanie doświadczeń, emocje; wyrażenia typu: *Jestem ci to winien. Uspokój się. Spójrz. Co się dzieje?* Rodzaje muzyki

Gramatyka: konstrukcja *Czy kiedykolwiek...?* Porównywanie konstrukcji czasu teraźniejszego i czasu przeszłego.

TECHNIKI NAUCZANIA

Czytanie: zaznaczanie informacji występującej w tekście, odpowiadanie na pytania, uzupełnianie zdań w celu wyszukiwania szczegółowej informacji, uzupełnianie luk informacyjnych, robienie notatek w celu podsumowania treści tekstu (np. w tekście o doświadczeniach życiowych).

Słuchanie ze zrozumieniem: odpowiadanie na pytania, uzupełnianie zdań w celu wyszukiwania szczegółowej informacji, wybieranie właściwej odpowiedzi (prawda-fałsz) w celu znalezienia szczegółowej informacji.

Pisanie: nawiązywanie kontaktów towarzyskich, opisywanie miejsc, opisywanie doświadczeń (list do przyjaciela).

Mówienie: wyrażanie upodobań i opinii (wypowiadanie się na temat ulubionych czynności wakacyjnych, na temat ulubionych muzyków lub aktorów) i emocji (zdziwienie, przyjemność, strach, zawiedzenie), opisywanie doświadczeń własnych (wydarzenia związane z muzyką, rozmowa na podstawie kwestionariusza) i innych ludzi.

Przewidywane osiągnięcia w zakresie reagowania: okazywanie pozytywnych i negatywnych emocji.

ZADANIA KREATYWNE:

- Wykonać mini projekt pt. „Biografia mojego ulubionego aktora” (w postaci plakatu).

- Gra-zgadywanka: uczeń demonstruje różne stany emocjonalne, a reszta klasy próbuje odgadnąć, co to za emocje.
- Wykonać małą książeczkę z ilustracjami pt. „Emocje”
- Dyskusja w grupach: „Czego uczą nas przykre doświadczenia?”
- Opracować mini przewodnik po miejscach, w których uczeń był w czasie wakacji (z ilustracjami).

BLOK 11 (20 GODZIN)

Tematy: nauka i technika, zakupy i usługi, kolejne ważne elementy wiedzy o krajach nauczanego języka

Podtematy: komunikacja w XXI wieku, komputery, rola komputerów w życiu młodzieży (na świecie i w Polsce), awarie i problemy, wiadomości na skrzynce głosowej, sposoby komunikowania się wśród nastolatków, przymiotniki opisujące kształty, fakturę itp., rozwój nauki w przyszłości, osiągnięcia nauki, wynalazki, gadżety.

Cele szczegółowe: doskonalenie umiejętności sporządzania opisów, poszerzenie wiedzy uczniów w oparciu o informacje w języku obcym dostępne w mediach, rozwijanie logicznego myślenia.

Cele wychowawcze: rozwój u uczniów myślenia twórczego i krytycznego wobec aktualnych problemów człowieka, dostrzeganie plusów i minusów w rozwoju dzisiejszej cywilizacji.

Słownictwo: Słownictwo dotyczące komputerów, rodzaje awarii i problemów z przedmiotami, opisywanie awarii/problemy z przedmiotami, radzenie sobie z nimi, sprzęt używany do komunikowania się.

Gramatyka: wyrażanie przewidywań na przyszłość, zdania warunkowe – kontynuacja, decyzje, obietnice.

TECHNIKI NAUCZANIA

Czytanie: dobieranie danych do odpowiednich definicji, odpowiadanie na pytania, układanie czynności w odpowiedniej kolejności w celu wyszukiwania informacji, robienie notatek w celu podsumowania treści tekstu (np. w tekście o osiągnięciach współczesnej nauki).

Słuchanie ze zrozumieniem: test typu prawda-falsz, odpowiadanie na pytania, uzupełnianie luk w zdaniu w celu wyszukiwania szczegółowej informacji.

Pisanie: wyrażanie planów na przyszłość (plany na weekend), pisanie krótkich wiadomości tekstowych: system skrótów i abrewiacji, emotikony.

Mówienie: opisywanie własnych doświadczeń (wypowiedzi dotyczących podróżowania), wyrażanie opinii i przypuszczeń (przypuszczenia na przyszłość).

Przewidywane osiągnięcia w zakresie reagowania: wyrażanie informacji zawartych w materiale wizualnym (nazywanie części komputera), negocjowanie w prostych sytuacjach życiowych, opisywanie problemów, oferowanie pomocy, podziękowania (awarie/problemy z przedmiotami), uzyskiwanie i udzielanie prostych informacji (wymiana dotycząca użycia komputerów).

ZADANIA KREATYWNE:

- Inscenizacja w parach: kupowanie komputera / naprawa komputera.
- Dyskusja w grupach: „Rola komputera w życiu młodzieży – w Polsce i na świecie”.
- Przygotować w grupach krzyżówkę pt. „Części komputera” (około 15 haseł).

- Wykonać mini projekt pt. „Mój wymarzony telefon komórkowy” (przedstawienie funkcji telefonu).
- Dyskusja w grupach: „Gry komputerowe: przyjemność czy pozeracze czasu?”

BLOK 12 (14 GODZIN)

Tematy: *zdrowie*, dalsze rozbudowanie zagadnienia *dom*

Podtematy: obowiązki domowe, dawanie rad, trudne sytuacje, kłopoty w szkole, radzenie sobie ze stresem, zajęcia pozaszkolne; problemy odżywiania się, zapobieganie chorobom, uzależnienia, pobyt w szpitalu, wizyta u lekarza.

Cele szczegółowe: dalsze rozwijanie budowania poprawnych gramatycznie wypowiedzi, doskonalenie unikania błędów ortograficznych, gramatycznych i stylistycznych przez uczniów w oparciu o posiadaną wiedzę i umiejętności językowe

Cele wychowawcze: kształtowanie postaw pomocowych i altruistycznych, wyrabianie umiejętności radzenia sobie i pomocy innym w trudnych lub katastrofalnych sytuacjach.

Słownictwo: choroby, problemy ze zdrowiem; opisywanie problemu zdrowotnego, wyrażanie współczucia, dawanie rad, obowiązki domowe

Gramatyka: czasowniki modalne, używane do wyrażania rekomendacji, namawiania, odradzania.

TECHNIKI NAUCZANIA

Czytanie: odpowiadanie na pytania, układanie obrazków w odpowiedniej kolejności (na podstawie tekstu o przeziębieniu) w celu wyszukiwania konkretnych informacji, udzielanie odpowiedzi na pytania wielokrotnego wyboru.

Słuchanie ze zrozumieniem: odpowiadanie na pytania, uzupełnianie brakujących informacji.

Pisanie: opis wydarzeń życia codziennego (opis obowiązków domowych ucznia oraz innych ludzi), pisanie dialogu przedstawiającego wizytę u lekarza.

Mówienie: opis wydarzeń życia codziennego (wypowiadanie się na temat obowiązków domowych innych ludzi), relacjonowanie wydarzeń z przeszłości (opis trudnego lub zabawnego wydarzenia).

Przewidywane osiągnięcia w zakresie reagowania: pytanie o samopoczucie innych osób, opisywanie problemu, wyrażania współczucia, dawanie rady, akceptowanie lub odrzucanie rady (rozmowa dotycząca zdrowia), uzyskiwanie i udzielanie prostych informacji (rozmowa na temat obowiązków domowych).

ZADANIA KREATYWNE:

- Inscenizacja w parach: wizyta u lekarza.
- Opisać składniki zdrowej diety z ilustracjami.
- Dyskusja w grupach: przyjemne i nudne domowe obowiązki .
- Opracować mini poradnik sposobów radzenia sobie ze stresem.

BLOK 13 (18 GODZIN)

Tematy: *Świat przyrody z elementami tematu życie rodzinne i towarzyskie*

Podtematy: sposoby pomagania środowisku, ochrona zwierząt, sposoby komunikowania się w świecie zwierząt, parki naturalne, środowisko naturalne: zagrożone gatunki, dzikie zwierzęta: niebezpieczne gatunki, ekologiczny styl życia, zanieczyszczanie środowiska przez turystykę; pożegnania.

Cele szczegółowe: zebranie i utrwalenie wiedzy językowej z zakresu świata przyrody i życia człowieka, rozwijanie pamięci i kreatywnego myślenia

Cele wychowawcze: dalsze rozwijanie zasad dobrego wychowania, kształtowanie wrażliwości wobec otaczającej nas przyrody i postaw proekologicznych

Słownictwo: pojemniki, materiały, dzikie zwierzęta i owady; wyrażanie preferencji, żegnanie się.

Gramatyka: bezokolicznik celu, rodzajnik i brak rodzajnika.

TECHNIKI NAUCZANIA

Czytanie: odpowiadanie na pytania, test typu prawda-falsz w celu wyszukiwania określonych informacji, udzielanie odpowiedzi na pytania wielokrotnego wyboru.

Słuchanie ze zrozumieniem: wyszukiwanie informacji (poprawianie błędnych informacji w zdaniach), uzupełnianie zdań, odpowiadanie na pytania.

Pisanie: przekazywanie informacji, faktów z teraźniejszości (np. plakat dotyczący ochrony przyrody).

Mówienie: opis przedmiotów (pojemniki w kuchni ucznia), przedstawianie faktów z teraźniejszości, przedstawianie opinii (klasyfikowanie zwierząt i owadów), wyrażanie preferencji (codzienne czynności i rozrywki).

Przewidywane osiągnięcia w zakresie reagowania: żegnanie się, reagowanie na pożegnania.

ZADANIA KREATYWNE:

- Wykonać mini projekt pt. „Ochrona przyrody” (w postaci plakatu).
- Przygotować w grupach krzyżówkę pt. „Zwierzęta i owady” (około 20 haseł)
- Napisać wypracowanie „Zmiany klimatyczne: co zagraża naszej planecie?”
- Dyskusja w grupach: „Jak pomóc Ziemi?”

(Na zakończenie 3 roku nauki uczniowie przygotowują projekt „Mapa krajoznawcza”. Plan realizacji projektów zawarty jest w rozdziale 5.)

PRZYGOTOWANIE PROJEKTU

Po każdym roku nauczania uczniowie mają przygotować projekt – indywidualnie, w parach albo w grupach.

Polecamy wykonanie projektu badawczo-poznawczego. Projekt badawczo-poznawczy jest zorientowany na działalność poznawczą. W takim projekcie uczniowie opisują rzeczywistość przyrodniczą, społeczną, gospodarczą, techniczną, kulturową; zbierają i systematyzują informacje na drodze postępowania badawczego – eksperymentu, krytycznej analizy literatury, sondażu diagnostycznego (ankiety, wywiadu).

Są to projekty, które łączy wspólny temat, natomiast sposoby, środki i materiały realizacji danego projektu pozostawiamy do wyboru uczniom. Tematyka projektów nawiązuje do przerabianych w blokach treści programowych. Przypominamy, że na pierwszym roku będzie to stosunkowo łatwiejsza problematyka rodziny, przyjaciół, własnego domu, miejsca zamieszkania, szkoły, czy sportu. Na drugim i trzecim roku, jak wiemy, tematy będą już bardziej skomplikowane i abstrakcyjne. Wymieniliśmy je szczegółowo w punkcie 3.3 – Zakres tematyczny.

Rozpoczęcie realizacji projektu powinno nastąpić, co najmniej na 4-6 tygodni przed końcem roku szkolnego, żeby nauczyciel mógł pomóc uczniom w wyborze odpowiedniej drogi realizacji projektu, a szczególnie podpowiadać uczniom określone sposoby realizacji, wybór pomocy i materiałów, podział zadań dla członków projektu. Trzeba będzie też na bieżąco sprawdzać uczniom przygotowane samodzielnie na brudno teksty, żeby oszczędzić później cennych materiałów i czasu pracy uczestników projektów.

W gotowych projektach dopuszczane są techniki mieszane. Na przykład dla strony internetowej uczestnicy projektu mogą przygotować też prezentację w Power Poincie, internetowy album z opisanymi w obcym języku fotografiami, czy też dokument PDF. Jeżeli natomiast będą przygotowywać plakat lub tablicę tematyczną, to mogą obok tego przygotować album z materiałami ikonograficznymi (zdjęcia, wycinki z gazet i pism, kserokopie), jak również krótkie wystąpienie w języku obcym, które będzie wprowadzeniem do prezentowanego plakatu lub tablicy tematycznej. Ciekawymi i lubianymi przez uczniów formami realizacji takich projektów mogą być też inscenizacje, przedstawienia teatralne, ankiety, czy też wywiady audio i wideo, które uczniowie mogą umieścić potem w sieci internetowej, na którymś z medialnych serwisów np. Youtube. Młodzież może też wprowadzić swoje projekty na założone specjalnie do tego celu profile, na którymś z serwisów społecznościowych np. Facebooku. W przypadku przygotowywania materiałów internetowych można skorzystać z darmowych narzędzi oferowanych przez firmę Google i Microsoft (konieczne będzie tutaj założenie przez uczniów kont na serwerach Gmail (Google) lub Hotmail (Microsoft)). Należy uczniom zwrócić uwagę, że znaczenie i konteksty wszystkich ogólnie pojęć i wyrażeń, które wykorzystają oni w przygotowywanych do projektów tekstach w języku obcym mogą dodatkowo sprawdzić w Internecie np. w serwisie Wikipedia (we właściwej opcji językowej).

OGÓLNY SCHEMAT REALIZACJI PROJEKTU

1. Nauczyciel wymienia źródła materiałów do zgromadzenia.
2. Nauczyciel wprowadza uczniów w zagadnienie, wzbudza ich zainteresowanie tematem; wskazuje ewentualne problemy oraz możliwości poszukiwania ich rozwiązania z wykorzystaniem metody projektów.
3. Uczniowie tworzą grupy lub pary do realizacji projektu.

4. W grupach uczniowie dokonują podziału pracy i planują kolejne etapy zadania.
5. Wspólnie z nauczycielem ustala się kryteria i zasady oceny pracy. Pod kierunkiem nauczyciela uczniowie decydują, co podlegać będzie ocenie.

Ocenia się:

- wkład pracy,
- podział pracy,
- poprawność językową
- wartość informacyjną projektu
- wartość estetyczną pracy (szczególnie, jeśli jest to praca plastyczna)

Ustala się również algorytm oceniania: nauczyciel i uczniowie dzielą pracę nad projektem na poszczególne kategorie, za każdą, z których można otrzymać określoną minimalną i maksymalną ilość punktów.

6. Nauczyciel zawiera kontrakt z uczniami. Projekt powinien być zadany w formie pisemnego kontraktu. Pełny kontrakt powinien zawierać:
  - temat projektu
  - plan pracy
  - zadania dla poszczególnych członków grupy
  - określony sposób realizacji
  - pomoce fachowe
  - ustalony termin ukończenia
  - sposób prezentacji
  - kryteria oceny projektu.
7. Uczniowie zbierają wstępne informacje i rozważają szanse realizacji projektu.
8. Podczas pracy nad projektem odbywać się powinny regularne spotkania konsultacyjne nauczyciela z uczniami w celu systematycznej obserwacji i oceny postępów uczniów, jak również pomocy w użyciu języka (poprawności, doboru słownictwa, rejestru itp.) oraz selekcji materiałów.
9. Ostatnia lekcja powinna być poświęcona prezentacji i ocenie prac.

Oceniania dokonuje się raczej w fazie realizacji projektu, a nie w fazie końcowej, ocenie podlega, bowiem przede wszystkim, jakość wspólnej pracy, a nie efekt końcowy. Oceniamy:

- *Przygotowanie projektu*: wkład pracy, podział pracy, udział w konsultacjach
- *Treść pracy*: strukturyzacja informacji; zgodność z tematem i celami; pełność, dokładność, aktualność informacji; elementy kreatywności i oryginalność.
- *Estetykę pracy*: zgodność wyglądu z treścią; czytelność tekstu, jakość ilustracji

Przy ocenianiu można się sugerować następującymi pytaniami:

- Czy ilość materiałów była wystarczająca?
- Czy przedstawione informacje były interesujące?
- Czy zostały w atrakcyjny sposób przekazane?

W przypadku, gdy praca projektowa nie spełnia wymagań nawet na ocenę dobrą, uczeń powinien mieć możliwość poprawienia swojej pracy. Zadaniem nauczyciela jest wskazanie, jakie elementy projektu należałoby poprawić np. błędy językowe, estetykę pracy czy podać bardziej pełny opis.

W efekcie pracy nad projektem uczniowie uzyskują ponadprogramową wiedzę na temat, korzystając z różnych źródeł informacji, uczą się samodzielności, planowania i efektywnej pracy w zespole oraz zdobywają doświadczenie w autoprezentacji przed szeroką publicznością. Należy dążyć do tego, aby wystąpienia nie nudziły widzów i pozostawały na długo w ich pamięci. Nauczyciel powinien uświadomić uczniom, że przy prezentacji można się czegoś nauczyć i nawet pobawić. Od uczniów spodziewamy się wykazania się samodzielnością w podejmowaniu decyzji w przypadku korzystania z różnych źródeł informacji oraz dokonywania własnego krytycznego wyboru, czego efektem będą ciekawe wystąpienia.

FORMA PREZENTACJI REZULTATÓW PRACY:

- słowna (krótki wykład, wykład, opowieść, recytacja, opowiadanie);
- wizualna (plakaty, plansze, collage, rekwizyty, ilustracje, mapa, strój);
- eksperyment;
- słuchowisko.

Prezentacja może również zawierać elementy sztuki – rekwizyty teatralne, muzykę i prace plastyczne.

PROJEKT „DRZEWO RODZINNE – WYKONYWANY PO PIERWSZYM ROKU NAUKI

Zagadnienie *Rodzina* jest najbliższe uczniowi rozpoczynającemu naukę języka obcego, jest tematem sprzyjającym oswojeniu się z nowym językiem poprzez znajome pojęcia i skojarzenia. Zakres materiału do projektu „Drzewo rodzinne” obejmuje nie tylko temat programowy *rodzina*, ale również takie tematy jak *człowiek, życie towarzyskie, szkoła, praca, dom* – czyli większą część materiału leksykalnego i gramatycznego, z którym uczniowie mają do czynienia na pierwszym roku nauki. Uczniowie będą musieli przygotować własną koncepcję takiego Drzewa.

Taki projekt można przeprowadzić z użyciem *technik komputerowych* w postaci stron WWW, prezentacji multimedialnych, albumów elektronicznych, itp.

W dzisiejszych czasach uczniowie są już w dużej mierze obeznani z podstawową obsługą komputera osobistego, umieją przeszukiwać zasoby Internetu, na pewno znają podstawowe oprogramowanie do edycji tekstu, tabel, czy prezentacji (np. z pakietu Office firmy Microsoft). Tym niemniej w każdej grupie znajdują się osoby bardziej i mniej doświadczone pod tym względem, dlatego powinniśmy to brać pod uwagę przy dzieleniu materiałów do przygotowania i podziału pracy.

Czas: 5-6 lekcji

Cele ogólne: utrwalenie nabytej wiedzy z zakresu tematów *człowiek, życie rodzinne i towarzyskie, szkoła, praca, dom*; integracja sprawności językowych.

Cele szczegółowe: doskonalenie u uczniów nawyków opisywania ludzi, nawyków mówienia przed publicznością, aktywizacja leksyki z zakresu kilku tematów, poszerzenie widnokągu uczniów, rozwój zdolności twórczych z użyciem TI.

Cele wychowawcze: uzmysłowienie uczniom roli rodziny w społeczeństwie i życiu jednostki, wzmocnienie poczucia więzi z rodziną, kształtowanie ogólnoludzkich wartości.

Materiały: skany własnych zdjęć rodzinnych, materiały ikonograficzne (fotografie, rysunki ściągnięte z Internetu), gotowe szablony i makiety stron internetowych, inne drobne materiały graficzne; informacje o członkach rodziny w języku obcym, zawierające następujące szczegóły:

- stopień pokrewieństwa,
- imię
- wiek
- adres (wystarczy miejscowość)
- wykonywany zawód
- zainteresowania

Narzędzia, techniki realizacji, wymagania sprzętowe: Do realizacji naszego projektu „Drzewo rodzinne” będzie konieczny komputer (komputery) PC z wymienionym poniżej przykładowym oprogramowaniem. Przydatny będzie też skaner oraz cyfrowy aparat fotograficzny, najlepiej z opcją kręcenia krótkich filmików, magnetofon, ewentualnie telefon komórkowy z aparatem fotograficznym i dyktafonem. Będziemy wskazywali uczniom w miarę możliwości tylko oprogramowanie darmowe, ewentualnie mogą wykorzystać w okresie realizacji projektu programy komercyjne w oferowanym przez producenta w okresie próbnym (trial najczęściej 30-45 dni). Programy uczniowie mogą znaleźć, na którymś z serwisów z oprogramowaniem, np. www.dobreprogramy.pl. Zamiennikiem dla pakietu Ms Office (Word, Power Point), może być pakiet OpenOffice. W Internecie istnieją gotowe oprogramowania genealogiczne w wielu językach, czy też serwisy genealogiczne, które mogą posłużyć autorom projektu, jako przykład. Szczególnie polecamy najpopularniejszy www.myheritage.com.

Należy stanowczo odradzić uczniom korzystania ze skomplikowanego specjalistycznego (a zarazem drogiego) oprogramowania komputerowego. Nie powinni oni tracić czasu na ich opanowanie. Przede wszystkim powinni myśleć o realizacji projektu możliwie prostymi i przystępnymi narzędziami. Dlatego też w przypadku obróbki zdjęć rodzinnych odradzamy produkty firmy Adobe (np. Photoshop), czy darmowego GIMP-a na rzecz Picasa firmy Google, czy Paint.NET. Do sporządzania albumów internetowych naszego Drzewa rodzinnego proponujemy darmowy program Jalbum, który oferuje możliwość umieszczenia od razu albumu w sieci Internetu.

Biorąc pod uwagę poziom gimnazjalny uczniów proponujemy tworzenie przez z nich stron w oparciu o gotowe w Internecie blogi. Jeżeli zechcą tworzyć własne projekty stron to polećmy im na przykład darmowy SharePoint Designer (następca FrontPage) firmy Microsoft, natomiast stanowczo odradzmy skomplikowane oprogramowanie firmy Adobe (Dreamweaver, Flash). Własne strony uczniowie przygotowują przede wszystkim w technice HTML, chyba że będą korzystał z innych gotowych schematów (wtedy mogą występować też techniki flash i java). Inne oprogramowanie do tworzenia wykresów, diagramów i schematów (np. Dia, czy Diagram Designer) uczniowie znajdą w Internecie. Podobnie znajdą tam łatwo konwertery plików medialnych, przeglądarki multimedialne i inne. Do tworzenia filmów możemy wykorzystać najprostszy Windows Movie Maker Microsoftu. Natomiast w przypadku obróbki materiału dźwiękowego proponujemy program Audacity.

Forma prezentacji: strona internetowa z elementami prezentacji w Power Poincie.

Czas indywidualnej prezentacji: 10-12 minut

WYMAGANIA I OGRANICZENIA TECHNICZNE PROJEKTU:

Projekt powinien posiadać wyraźną stronę tytułową z wymienionymi autorami projektu, przedmiotem, nazwą Szkoły i datą wykonania.

Strony WWW powinny posiadać połączone odnośnikami (linkami) podstrony. Na stronach musi występować materiał ikonograficzny (własne rodzinne zdjęcia i filmiki, przekopiowane z Internetu pomocnicze obrazki i tła). Należy uczniom pokazać (przypomnieć) łatwy sposób wyszukiwania grafiki w Internecie np. za pośrednictwem wyszukiwarki Google/grafika.

Na slajdach prezentacji multimedialnych przygotowanych np. w programie PowerPoint treści graficzne i tekst powinny się atrakcyjnie i interesująco uzupełniać i przeplatać. Uczniowie muszą w pełni wykorzystać możliwości techniczne prezentacji (przejęcia, odnośniki, animacje, motywy, obiekty ClipArt, wykresy i rysunki).

PLAN PRACY:

1. Na pierwszej lekcji nauczyciel przedstawia uczniom temat zaplanowanego projektu i proponuje wykonanie go w postaci strony WWW i prezentacji multimedialnej.
2. Wraz z uczniami prowadzący zajęcia dokonuje wyboru gotowego szablonu strony internetowej w języku HTML, który najbardziej nadaje się do wykonywanego projektu. Nauczyciel wprowadza uczniów w tajniki tworzenia prostych stron internetowych.
3. Nauczyciel przedstawia sposoby prezentacji projektu, informuje uczniów o źródłach materiału do projektu i prosi o przyniesienie tych materiałów na następną lekcję.
4. Wspólnie z nauczycielem ustala się kryteria i zasady oceny pracy. Ponieważ jest to projekt wykonywany indywidualnie przez uczniów, ocenie podlegać będzie wkład pracy (skala od 1 do 3), poprawność językowa, wartość informacyjną projektu i wartość estetyczną pracy (skala od 1 do 5). W ten sposób maksymalna liczba punktów, jaką można otrzymać za cały przebieg pracy łącznie z jej wynikiem to 18, co odpowiadałoby ocenie celującej.
5. Uczniowie w domu zbierają materiały audiowizualne i przygotowują informacje w dotyczące członków swojej rodziny.
6. Na następnej lekcji uczniowie konsultują z nauczycielem ewentualne trudności, zadają pytania i dokonują korekty tekstów, a także skanują przyniesione oryginalne zdjęcia, wyszukują przydatne obrazki i rysunki w Internecie. Nauczyciel monitoruje pracę uczniów i pomaga w użyciu języka.
7. Na kolejnym spotkaniu odbywa się ostateczne tworzenie „Drzewa rodzinnego” ze zgromadzonego materiału, sprawdzanie i szlifowanie treści językowych .
8. Ostatnie 2 lekcje są poświęcone prezentacji i ocenie prac. Po 10-12-minutowej prezentacji projektu uczeń odpowiada na pytania klasy.

PROJEKT „MOJE MIASTO” - WYKONYWANY PO DRUGIM ROKU NAUKI

Zagadnienie *Moje miasto* niesie ze sobą kompilację materiału leksykalnego i gramatycznego z kilku tematów programowych. Są w tym zawarte takie tematy jak: *życie społeczne, kultura, świat przyrody, podróżowanie i turystyka, zakupy i usługi, życie rodzinne i towarzyskie.*

Czas: 4 lekcje

Cele ogólne: utrwalenie nabytej wiedzy z zakresu tematów *świat przyrody, kultura, życie społeczne, podróżowanie i turystyka, zakupy i usługi*; integracja sprawności językowych.

Cele szczegółowe: poszerzenie widnokręgu uczniów poprzez zapoznanie się z nowymi informacjami dotyczącymi historii swojego miasta, kształtowanie u uczniów kompetencji komunikacyjnej, spontanicznej i wcześniej przygotowanej prezentacji faktów, rozwój zdolności twórczych z użyciem TI, ćwiczenie mówienia w języku obcym podczas przygotowania i prezentacji projektu.

Cele wychowawcze: rozwijanie u uczniów miłości do swojego miasta, kształtowanie ogólnoludzkich wartości i samodzielności.

Materiały: teksty pochodzące z książek i Internetu, ilustracje z tych źródeł albo własne zdjęcia.

Forma prezentacji: plakat ze zdjęciami i informacjami na ww. temat albo prezentacja multimedialna (z pokazem zdjęć w Power Poincie)

Czas indywidualnej prezentacji: 10-12 minut

PLAN PRACY:

1. Na pierwszej lekcji nauczyciel wprowadza uczniów w zagadnienie, wzbudza ich zainteresowanie tematem. Informuje, że zadaniem uczniów jest wykonanie wizualnego projektu pt. *Moje miasto*, przedstawionego w postaci plakatu albo prezentacji w Power Point, pokazującego najważniejsze zabytki i obiekty miasta z dołączeniem informacji o historii tych miejsc i interesujących faktów z nimi związanych. Jako wariant, uczeń może opisać drogę, którą idzie z domu do centrum miasta (albo porusza się środkiem transportu). W tym przypadku trzeba będzie opisać obiekty, które uczeń miją po drodze – np. sklep, restaurację / kawiarnię, pomnik, plac, kino, teatr, park itd., czyli obiekty zasługujące na uwagę. Uczniowie będą musieli przygotować zdjęcie albo rysunek każdego z przedstawianych obiektów.
2. Nauczyciel informuje uczniów o źródłach materiału do projektu.
3. Przedstawia sposoby prezentacji projektu. Co należy ująć w prezentacji:
  - a. uczeń podaje ogólne informacje o opisywanym przez siebie mieście: gdzie się znajduje, kiedy i przez kogo było założone, jaka jest infrastruktura miasta i okolic (np. *jest otoczone lasami, ma dużo jezior, powietrze jest czyste / zanieczyszczone przez samochody / fabryki, jest zielone / jest za mało zieleni, ma dużo obiektów sportowych / centrów handlowych itd.*).
  - b. w przypadku opisywania swojej drogi do centrum prezentacja prowadzona jest w pierwszej osobie (np. *Po drodze na stare miasto mijam planetarium i bibliotekę*).
  - c. uczeń po kolei pokazuje zdjęcia na plakacie albo na ekranie (w przypadku przygotowania

projektu w Power Poincie) i opisuje je (np. *Na tym zdjęciu, przy ulicy Piłsudskiego, znajduje się planetarium. Planetarium jest pomnikiem zbudowanym w 1973 roku. Jest to ładny / nieładny piętrowy budynek z kopułą. Przed planetarium możemy zobaczyć piękny skwer z klombami i ławkami*).

- d. dodatkowym atutem opisów mogą stać się osobiste wrażenia i doświadczenie ucznia, związane z konkretnymi obiektami (np. *Po raz pierwszy byłem na pokazie w planetarium w wieku 8 lat, razem z tatą. Byłem zachwycony. Teraz bywam tu rzadko, ale zawsze z przyjemnością*).
- e. po przedstawieniu wszystkich obiektów uczeń robi podsumowanie informacji. W wariancie z opisywaniem głównych zabytków miasta na zakończenie można powiedzieć o ogólnym wizerunku miejscowości, wyrazić swój stosunek do niej i ewentualnie zaprosić chętnych odwiedzić miasto.

W wariancie z opisywaniem podróży z domu do centrum miasta można powiedzieć czy lubimy przebywać tę drogę, czy jest dla nas przyjemna i dlaczego (np. *Jedyną wadą tej drogi do centrum miasta jest duży ruch i hałas na ul. Piłsudskiego*).

4. Wspólnie z nauczycielem ustala się kryteria i zasady oceny pracy. (Omówione wyżej w planie projektu „Drzewo rodzinne“.)
5. Uczniowie w domu zbierają informacje w języku obcym dotyczące historii poszczególnych obiektów w mieście; szukają zdjęć przedstawiających je.
6. Na następną lekcję uczniowie przynoszą zgromadzony materiał w celu skonsultowania z nauczycielem ewentualnych trudności, zadania pytań i weryfikacji planu postępowania. Rolą nauczyciela jest monitorowanie pracy uczniów i służenie pomocą, jeśli chodzi o użycie języka.
7. Ostatnie 2 lekcje są poświęcone prezentacji i ocenie prac. Po 10-12-minutowej prezentacji projektu uczeń odpowiada na pytania klasy.

PROJEKT „MAPA KRAJOZNAWCZA” – WYKONYWANY PO TRZECIM ROKU NAUKI

Uczniowie przygotowują *Mapę krajoznawczą* państwa nauczanego języka obcego. Projekt obejmuje takie tematy programowe jak: *elementy wiedzy o kraju nauczanego języka, kultura, nauka i technika, sport, podróżowanie i turystyka*. W przypadku tego projektu zaleca się tradycyjny (odręczny) sposób przygotowania mapy, aczkolwiek nie należy wykluczać innych technik.

Czas: 4-5 lekcji

Cele ogólne: utrwalenie nabytej wiedzy z zakresu tematów *elementy wiedzy o kraju nauczanego języka, kultura, nauka i technika, sport, podróżowanie i turystyka*; integracja sprawności językowych.

Cele szczegółowe: poszerzenie widnokręgu uczniów poprzez pogłębienie wiedzy o kraju nauczanego języka, doskonalenie sprawności mówienia, kształtowanie u uczniów kompetencji komunikacyjnej, spontanicznej i wcześniej przygotowanej prezentacji faktów, rozwój zdolności twórczych z użyciem TI.

Cele wychowawcze: rozwijanie u uczniów zainteresowania poznawczego kulturą kraju nauczanego języka, szacunku do przedmiotu i do kraju nauczanego języka.

Materiały: papierowo-płócienne lub plastikowe mapy ścienne państwa nauczanego języka; kserokopie, zdjęcia, rysunki wraz z komentarzami i opisami w języku obcym pochodzącymi z książek lub z Internetu.

Alternatywnie uczniowie mogą przygotować swoją mapę w oparciu o omówione wyżej techniki komputerowe. Wtedy w Internecie odnajdą również wiele gotowych podstawowych map, które mogą użyć jak tła w swoich projektach.

Forma prezentacji: mapa-plakat ze zdjęciami i opisami albo strona internetowa z elementami prezentacji w Power Poincie.

Czas indywidualnej prezentacji: 13-15 minut

PLAN PRACY:

1. Na pierwszej lekcji nauczyciel informuje uczniów, że ich zadaniem jest wykonanie wizualnego projektu badawczo-poznawczego pt. *Mapa krajoznawcza*, przedstawionego w postaci mapy kraju nauczanego języka albo prezentacji w Power Poincie.
2. Na mapie umieścić należy zarówno zabytki, ciekawe obiekty, interesujące miejsca, jak i drogi dotarcia do nich. Mapa ma zawierać opisy przeszłości i teraźniejszości poznanych obcych regionów.
3. Umieszcza się na mapie postacie słynnych ludzi, znanych wydarzeń; opisuje się wydarzenia kulturalne, charakterystyczne zwyczaje, różnice kulturowe, charakterystyczne stroje i elementy wyposażenia domów.
4. W zależności od języka obcego można wskazać na przygotowanej *Mapie krajoznawczej* na charakterystyczne różnice językowe. Nie można zapomnieć o świątach narodowych i religijnych, o religiach.
5. Nauczyciel omawia z uczniami źródła materiału do projektu i prosi o przyniesienie tych materiałów na następną lekcję.
6. Przedstawia formy prezentacji projektu. W oparciu o materiały wizualne uczniowie mają przedstawić państwo nauczanego języka poruszając fakty związane z jego historią i teraźniejszością, nie zapominając o ciekawostkach.

Do urozmaicenia prezentacji uczniowie mogą przygotować, jako tło wystawy *Mapy krajoznawczej* muzykę regionalną, oryginalne wypowiedzi mieszkańców (materiały np. z Internetu). Wskazany jest też przygotowanie inscenizacji przykładowego wywiadu z tubylcami, czy też wygłoszenia przez ucznia przykładowego tekstu przewodnika turystycznego, który oprowadza turystów po wybranych miejscach.

1. Wspólnie z nauczycielem ustala się kryteria i zasady oceny pracy. (Omówione w planie projektu „Drzewo rodzinne”.)
2. Uczniowie w domu gromadzą potrzebne materiały.
3. Na następną lekcję uczniowie przynoszą uzbierany materiał w celu skonsultowania z nauczycielem ewentualnych trudności, zadania pytań i weryfikacji planu postępowania. Rolą nauczyciela jest monitorowanie pracy uczniów i słuzenie pomocą, jeśli chodzi o użycie języka.
4. Ostatnie 2 lekcje są poświęcone prezentacji i ocenie prac. Po 13-15-minutowej prezentacji projektu uczeń odpowiada na pytania publiczności.

LEKCJA AKTYWIZUJĄCA SPRAWNOŚCI SŁUCHANIA, MÓWIENIA I PISANIA UCZNIÓW

Temat: *Wspomnienia z dzieciństwa*

Poziom: średnio zaawansowany

Cele lekcji: ćwiczenia w słuchaniu, mówieniu i pisaniu; powtórzenie i wprowadzenie słownictwa związanego z rodziną i wydarzeniami z dzieciństwa; przedstawianie własnej historii w jak najbardziej interesujący sposób z użyciem form czasu przeszłego.

Materiały: 2 nagrania, na których dwoje różnych ludzi opowiada o wydarzeniu z dzieciństwa, które utkwiło w ich pamięci ALBO historia autentyczna z życia nauczyciela, opowiedziana przez niego. Potrzebne są również ilustracje opisywanych wydarzeń – rysunki lub zdjęcia przygotowane wcześniej przez nauczyciela.

Czas: 45 min.

PRZEBIEG LEKCJI:

1. Przygotowanie. Nauczyciel przedstawia uczniom plan działań: słuchanie historii, podsumowanie faktów, przygotowanie własnej prezentacji wspomnień z dzieciństwa.
2. Nauczyciel wprowadza nowe Słownictwo, które ma ułatwić zrozumienie tekstu; zapisuje na tablicy kluczowe słowa, przypomina uczniom konstrukcje czasu przeszłego.
3. Nauczyciel zwraca uwagę uczniów na obrazki i prosi o spróbowanie przepowiadania treści historii. Uczniowie rozmawiają w 5-6-osobowych grupach.
4. Uczniowie słuchają nagrania (albo historii nauczyciela), po czym sprawdzają czyje przypowieści były najbliższe prawdy.
5. Główna część zadania. Nauczyciel wyjaśnia uczniom, że mają za zadanie przygotowanie, a następnie opowiadanie w grupie swojej własnej historii z dzieciństwa. Podkreśla, że nie musi to być coś bardzo poważnego albo smutnego; najlepiej, żeby były to zabawne wspomnienia.
6. Uczniowie planują swoją wypowiedź i robią notatki (10-15 minut).
7. W swoich grupach (5-6-osobowych) uczniowie po kolei opowiadają swoje historie, po czym odpowiadają na ewentualne pytania. (Nauczyciel powinien zachęcić uczniów do zadawania pytań, co sprzyja poprawności gramatycznej i bardziej uważnemu słuchaniu).
8. Wspólnie z uczniami nauczyciel wybiera najciekawsze wspomnienia i prosi ucznia opowiedzieć je dla całej klasy.
9. Praca domową jest zapisanie swojej historii (18-20 zdań).

LEKCJA AKTYWIZUJĄCA SPRAWNOŚCI CZYTANIA, MÓWIENIA I PISANIA I UTRWALAJĄCA NOWE SŁOWNICTWO

Temat: *Opisywanie ludzi. Słynne osoby.*

Poziom: średnio zaawansowany

Cele lekcji: kształtowanie umiejętności dokonywania wyboru podczas pracy w grupie, rozwijanie umiejętności wypowiadania się przed grupą przedstawiając i broniąc swoich decyzji, ćwiczenia w czytaniu (scanning), mówieniu i pisaniu szczegółów biograficznych.

Materiały: fotografie 10 słynnych osób, lista 8-10 wyrazów opisujących ludzi i krótkie teksty biograficzne o tych osobach (maks. 100 słów) w obcym języku. Mogą to być na przykład Bill Gates, Mother Teresa, Mikhail Gorbachev, Pelé, Madonna, Steffi Graf, Aung San Sui Kyi, Stephen Hawking, Nelson Mandela i Gabriel Garcia Marquez.

Czas: 45 min.

PRZEBIEG LEKCJI:

- Przygotowanie.** Uczniowie dzielą się na 3-4-osobowe grupy. Nauczyciel rozdaje dla każdej grupy po jednym zestawie składającym się z 10 zdjęć i 10 krótkich tekstów biograficznych.
- Nauczyciel zadaje pytania: *Czy te osoby są wam znane? Skąd pochodzą i dlaczego są sławne?* Uczniowie czytają noty biograficzne.
- Następnie każda z tych osób jest omawiana w grupach: uczniowie dyskutują na temat ich osiągnięć i popularności. Nauczyciel zachęca uczniów do jak najbardziej pełnego omawiania znakomitości, podchodząc po kolei do każdej z grup, pomagając ze słownictwem i poprawiając ewentualne błędy. Nauczyciel prosi o przeczytanie listy wyrazów i wyjaśnia uczniom do tej pory nieznaną Słownictwo. Uczniowie ustnie układają po 2 przykładowe zdania w języku obcym o wybranych osobach z użyciem nowej leksyki.

Wyrazy mogą być takie:

- a** ma bardzo silne zasady   **e** dużo osiągnął/osiągnęła w życiu
b jest wyjątkowo utalentowan-y/-a   **f** ucierpiat(a) za to, w co wierzy
c jest bardzo odważn-y/-a   **g** dużo zrobił(a), żeby pomóc innym
d uszczęśliwił(a) wielu ludzi   **h** jest kimś, kogo naprawdę podziwiasz

4. **Zadanie główne.** Nauczyciel przedstawia sytuację, mówiąc: *Rząd naszego kraju podjął decyzję o wydrukowaniu serii znaczków pocztowych pokazujących słynnych ludzi. Jesteście komitetem podejmującym decyzje: kogo należy umieścić na znaczkach i dlaczego. Trzeba wybrać tylko cztery osoby do umieszczenia na znaczkach. Najpierw wybierzcie tytuł waszej serii znaczków. Mogą to być tytuły zaproponowane przez nauczyciela (np. *Wielcy (francuskie, hiszpańskie itd.) mężczyźni i kobiety XX wieku, Wielcy liderzy polityczni / sportowcy / pisarze / naukowcy / filozofowie / muzycy / artyści / aktorzy*) albo przez samych uczniów.*
5. Uczniowie pracują w 3-4-osobowych grupach, decydując jaki będzie tytuł serii znaczków (3 minuty). Grupy można utworzyć według zainteresowań uczniów.
6. Po ustaleniu tytułu uczniowie indywidualnie zastanawiają się czyje zdjęcia chcieliby umieścić na znaczkach. Wyboru dokonuje się ustalając własny ranking – zaczynając od osoby, którą uczeń podziwia najbardziej, i umieszczając jej wizerunek na najdroższym znaczku. Mogą to być znaczki o wartości 1 euro, 0,80 euro, 0,60 euro i 0,40 euro.
7. Uczniowie znowu pracują w grupach i przedstawiają swój wybór kolegom z grupy, a następnie wspólnie – drogą dyskusji – ustalają imiona czterech wybranych postaci, używając np. takich wyrazów w języku obcym: *Uważam, że powinniśmy wybrać... A co sądzisz o Pelé? Myślę, że lepiej wybierzmy ... , ponieważ ... ..jest kimś kto bardzo dużo osiągnął / zrobił, żeby pomóc innym. Tak, zgadzam się. Niestety nie mogę się z Tobą zgodzić. Możliwe, że masz rację, ale ...*
8. Każda z grup wyznacza swojego przedstawiciela do zaprezentowania swojej serii znaczków dla reszty klasy. Uczeń zaczyna od podania tytułu i po kolei wymienia wybrane znakomitości podając przyczynę wyboru.
9. Po prezentacjach nauczyciel pyta uczniów, co sądzą o wyborze poszczególnych „komitetów”.
10. Pracą domową jest przygotowanie krótkiego opisu osoby, która uczeń podziwia. Może to być ktoś znany lub ktoś, kogo uczeń zna osobiście. Opis powinien zawierać: szczegóły biograficzne, osiągnięcia tej osoby i powodów, dla których uczeń te osobę podziwia (18-20 zdań).

BIBLIOGRAFIA

1. Brudnik E., Moszyńska A., Owczarska B., Ja i mój uczeń pracujemy aktywnie, Zakład Wydawniczy SFS Kielce 2000.
2. Czajkowski K., Wycieczka uczy i wychowuje. Warszawa 1975, WSIP.
3. Ellis M., Niesobska M., Program nauczania języka angielskiego Kurs początkujący dla klas 1-3 gimnazjum Poziom III.0 Oxford University Press 1999.
4. Gajda J., Jużwicka K., Program nauczania języka angielskiego dla gimnazjum w klasach 1-3 J. MM Publications 2005.
5. Gulińska H., Bartoszewicz M., Tablica interaktywna środkiem wspomagającym nauczanie, e-mentor 1(18)/2007 Szkoła Główna Handlowa, Centrum Rozwoju Edukacji Niestacjonarnej SGH, Warszawa 2007.
6. Komorowska H., O programach prawie wszystko, Warszawa 1999.
7. Komorowska H., Podstawy Metodyki Nauczania Języków Obcych (Warszawa, EDE-Polska 1993).
8. Kujawa-Rutkowska B., Nauczanie języków obcych w zakresie czterech sprawności językowych - aktywizacja uczniów poprzez wykorzystanie różnych pomocy dydaktycznych i Internetu. Dostęp: <http://www.szkolnictwo.pl/index.php?id=PU3478> [2010 sierpień].
9. Kupisiewicz Cz., Dydaktyka ogólna, Warszawa 2000.
10. Leigh D. Praktyczne metody pracy zespołowej, Program TERM FRSE, MEN 1997.
11. Lewandowska E., Maciszewska B., Czarnecka-Cicha B., Program nauczania języka angielskiego w gimnazjum, klasy I – III III etap edukacyjny, poziom średnio zaawansowany poziom III.1 – na podbudowie wymagań dla II etapu edukacyjnego Pearson Longman 2009.
12. Lont-Wasielewska M., Kulawiak E., Damaschke B., Uzupełniający program nauczania języka angielskiego w kl. VI szkoły podstawowej. Praca metodą projektu. Rok szkolny 2004/2005..
13. Nalaskowski S., Metody nauczania, Toruń 2000.
14. Pietrasz A., Metody aktywizujące w nauczaniu, Numer publikacji: 2411. Dostęp: <http://www.edukacja.edu.pl/p-2411-metody-aktywizujace-w-nauczaniu.php> [Dostęp 2010 sierpień].
15. Piłat R., „Filozofowanie z dziećmi” M. Lipmana jako program etyki dla szkół podstawowych, Etyka, nr 26, 1993.
16. Puta A., Metoda warsztatów z dociekań filozoficznych na lekcjach języka polskiego. Dostęp: <http://www.sp29.szkoly.lodz.pl/publ/Puta/metoda.html> [Dostęp 2010 sierpień].

Maria Ławrynowicz-Szczepaniak od 1997 roku jest wykładowcą języka angielskiego i rosyjskiego na Wydziale Humanistycznym Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie i języka angielskiego na WSP TWP w Warszawie. Jest absolwentką Wydziału Filologicznego Uniwersytetu im. I. Kanta w Kaliningradzie, Rosja (język angielski i literatura). Jest native speakerem języka rosyjskiego. Studiowała język angielski w UCG (University College Galway, Irlandia) i na Uniwersytecie w Malmö (Szwecja).

Wyższa Szkoła Pedagogiczna TWP w Warszawie
Wydział Nauk Humanistyczno-Społecznych w Olsztynie

www.wsptwp.eu

Wyższa Szkoła Pedagogiczna TWP w Warszawie założona w 1993 r. decyzją Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 1993 r., to jedna z najdłużej istniejących niepublicznych uczelni humanistycznych w Polsce.

Zajęcia dydaktyczne prowadzone są w 7 miastach Polski; Warszawie (Wydział Nauk Społecznych), Katowicach (Wydział Nauk Społeczno-Pedagogicznych), Olsztynie (Wydział Nauk Humanistyczno-Społecznych), Lublinie (Wydział Zamiejscowy), Szczecinie (Wydział Zamiejscowy), Człuchowie (Wydział Zamiejscowy) oraz Wałbrzychu (Wydział Zamiejscowy).

W swojej bogatej ofercie edukacyjnej Uczelnia proponuje naukę na pięciu kierunkach studiów: pedagogika, socjologia, politologia, filologia angielska oraz praca socjalna. Szkoła posiada uprawnienia do kształcenia na poziomie studiów pierwszego oraz drugiego stopnia. Uzupełnieniem oferty edukacyjnej są studia podyplomowe na wielu atrakcyjnych kierunkach oraz zróżnicowana i bogata oferta dodatkowa, dostępna bezpłatnie w ramach 22 projektów współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej.

Główne nurty specjalizacji Uczelni oscylują wokół tematyki europejskiej polityki społecznej, aktywnej pracy społecznej, pedagogiki oraz gospodarki społecznej. Władze Uczelni dokładają wszelkich starań, aby urozmaicić i usprawnić proces kształcenia odważnie wprowadzając nowe technologie komunikacyjne. Obok tradycyjnych form nauczania prowadzone są także zajęcia przy użyciu metod i technik kształcenia na odległość. Studenci WSP TWP mają możliwość zdobycia gruntownej wiedzy i kwalifikacji bez względu na położenie geograficzne i odległość.

Jednym z głównych atutów WSP TWP jest kadra dydaktyczna, którą tworzy zespół ponad sześćset wykwalifikowanych pracowników naukowych. Dzięki współpracy z wieloma zagranicznymi i krajowymi instytucjami edukacyjnymi, WSP TWP zapewnia swoim studentom wykształcenie zgodne z najwyższymi standardami europejskimi. Poprzez projekty modernizujące programy nauczania kadra dydaktyczna WSP TWP wdraża innowacyjne metody nauczania oparte na tutoring, coaching, mentoringu oraz promuje postawę przedsiębiorczości akademickiej.

Uczelnia oferuje pracownikom naukowym i studentom doskonałe warunki do twórczego rozwoju intelektualnego. WSP TWP posiada bogato wyposażoną bibliotekę oraz własne wydawnictwo, którego głównym zadaniem jest publikacja prac dydaktycznych, naukowych. Dzięki podejmowanym inicjatywom o charakterze naukowo-dydaktycznym, tj. konferencje, szkolenia, warsztaty, spotkania otwarte, Uczelnia stwarza możliwość poszerzania horyzontów oraz nieustannego rozwoju intelektualnego.

O sukcesie WSP TWP w Warszawie świadczy fakt, że większość absolwentów doskonale odnajduje się na rynku pracy. Ponadto wysokie lokaty w rankingach oraz raportach edukacyjnych świadczą o ugruntowanej pozycji Uczelni, która jest ważnym ośrodkiem inspirującym młodych ludzi.

AKADEMIA MŁODYCH NOBLISTÓW

Ul. Sikorskiego 23, 10-088 Olsztyn

Tel. (89) 542 42 25

akademia@wsptwp.eu

www.akademiamlodychnoblistow.pl

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Publikacja jest współfinansowana ze środków Unii Europejskiej
w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego